

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

56. aastakäik
6. november 2013

Sisukord

I Seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1051/2013, 22. oktoober 2013, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 562/2006, et sätestada ühiseeskirjad sisepiiridel piirikontrolli ajutise taaskehtestamise kohta erandjuhtudel 1
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1052/2013, 22. oktoober 2013, millega luuakse Euroopa piiride valvamise süsteem (EUROSUR) 11

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Nõukogu määrus (EL) nr 1053/2013, 7. oktoober 2013, millega kehtestatakse hindamis- ja järelevalvemehhanism Schengeni *acquis'* kohaldamise kontrollimiseks ja tunnistatakse kehtetuks täitevkomitee 16. septembri 1998. aasta otsus, millega luuakse Schengeni hindamis- ja rakendamiskomitee 27

Hind: 3 EUR

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 1051/2013,

22. oktoober 2013,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 562/2006, et sätestada ühiseeskirjad sisepiiridel piirikontrolli ajutise taaskehtestamise kohta erandjuhtudel

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõikeid 1 ja 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Liidu suurimate saavutuste hulka kuulub sellise ala loomine, kus isikud saavad vabalt liikuda üle sisepiiride. Sisepiiridel piirikontrollita ala puhul tuleb olukorras, kus selle ala või selle osade või ühe või mitme liikmesriigi avalikku korda või sisejulgeolekut ähvardab tõsine oht, reageerida ühiselt, võimaldades erandjuhtudel ajutiselt taaskehtestada sisepiirikontrolli, ilma et see kahjustaks isikute vaba liikumise põhimõtet. Arvestades mõju, mida sellised viimase abinõuna võetavad meetmed võivad avaldada isikutele, kellel on õigus liikuda kõnealusel sisepiirikontrollita alal, tuleks sätestada selliste meetmete taaskehtestamise tingimused ja menetlused, mis tagavad

meetmete erakorralisuse ja proportsionaalsuse põhimõtte austamine. Selliste meetmete ajutise taaskehtestamise ulatus ja kestus peaksid olema üksnes sellised, mis on minimaalselt vajalikud avalikku korda või sisejulgeolekut ähvardavale tõsisele ohule reageerimiseks.

(2) Isikute õigus liikuda vabalt sisepiirikontrollita alal on liidu üks olulisemaid saavutusi. Kuna sisepiirikontrolli ajutine taaskehtestamine mõjutab isikute vaba liikumist, tuleks kõik sisepiirikontrolli taaskehtestamisega seotud otsused teha ühiselt kokku lepitud kriteeriumite kohaselt ning neist tuleks nõuetekohaselt teavitada komisjoni või neid peaks soovitama liidu institutsioon. Igal juhul peaks sisepiirikontrolli taaskehtestamine olema erand ning see peaks toimuma vaid viimase abinõuna, rangelt piiratud ulatuses ja ajavahemikuks, lähtudes konkreetsetest objektiivsetest kriteeriumitest ja kõnealuse meetme vajalikkuse hindamisest, mille üle tuleks teostada järelevalvet liidu tasandil. Kui avalikku korda või sisejulgeolekut ähvardav tõsine oht nõuab kiireloomuliste meetmete võtmist, peaks liikmesriigil olema õigus taaskehtestada oma sisepiiridel piirikontroll kuni kümneks päevaks. Kõnealuse ajavahemiku pikendamise üle tuleb teostada järelevalvet liidu tasandil.

(3) Sisepiirikontrolli taaskehtestamisel tuleks kaaluda selle vajalikkust ja proportsionaalsust sellise avalikku korda või sisejulgeolekut ähvardava ohu suhtes, mis tekitab vajaduse kontrolli taaskehtestamiseks, ning samuti tuleks kaaluda alternatiivseid meetmeid, mida oleks võimalik võtta liikmesriigi või liidu või mõlema tasandil, ning sellise kontrolli mõju isikute vabale liikumisele sisepiirikontrollita alal.

(4) Sisepiirikontrolli taaskehtestamine võib olla erandjuhtudel vajalik, kui sisepiirikontrollita ala või riigi avalikku korda või sisejulgeolekut ähvardab tõsine oht, mis tuleneb eelkõige terroriaktidest või -ähvardustest, või oht, mis on seotud organiseeritud kuritegevusega.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 12. juuni 2013. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta otsus.

- (5) Rännet ja olukorda, kus välispiiri ületab korraga palju kolmandate riikide kodanikke, ei tuleks isenesest pidada ohuks avalikule korrale või sisejulgeolekule.
- (6) Euroopa Liidu Kohtu praktika kohaselt tuleb isikute vaba liikumise aluspõhimõttest tehtavat erandit tõlgendada kitsalt ning avaliku korra kontseptsioon eeldab, et olemas on tõeline, vahetu ja piisavalt tõsine oht, mis kahjustab mõnda ühiskonna põhihuvi.
- (7) Tuginedes senisele kogemusele sisepiirikontrollita ala toimimise vallas võib komisjon Schengeni *acquis'* järjepideva rakendamise tagamisele kaasa aitamiseks koostada suunised sisepiirikontrolli taaskehtestamise kohta juhtudel, mis nõuavad sellise meetme rakendamist ajutiselt ning juhtudel, kui on vaja viivitamata tegutseda. Kõnealused suunised peaksid sisaldama selgeid näitajaid, mis aitavad hinnata, millised asjaolud võivad kujutada endast tõsist ohtu avalikule korrale või sisejulgeolekule.
- (8) Kui hindamisaruandes, mis koostatakse nõukogu 7. oktoober 2013. aasta määruse (EL) nr 1053/2013 (millega kehtestatakse hindamise ja jälgimise mehhanism Schengeni *acquis'* kohaldamise kontrollimiseks) ⁽¹⁾ kohaselt, on esile toodud tõsised puudused välispiiride kontrollimisel, ning selleks et tagada kõnealuse määruse kohaselt vastu võetud soovituste täitmine, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, et soovitada hinnataval liikmesriigil võtta teatavaid erimeetmeid, näiteks kasutada Euroopa piirivalverühmi, esitada strateegilisi kavasisid või sulgeda viimase abinõuna ja arvestades olukorra tõsidust, konkreetne piiripunkt. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes ⁽²⁾. Kõnealuse määruse artikli 2 lõike 2 punkti b alapunkti iii kohaselt kohaldatakse kontrollimenetlust.
- (9) Teatavatel sisepiiridel võib piirikontrolli taaskehtestamine liidu tasandi erimenetlusega olla erandjuhtudel ja viimase abinõuna põhjendatud ka juhul, kui määruse (EL) nr 1053/2013 artiklite 14 ja 15 kohase range hindamisprotsessi raames on tuvastatud välispiirikontrolliga seotud tõsised ja järjepidevad puudused, mis seavad ohtu sisepiirikontrollita ala üldise toimimise ning kui need asjaolud kujutavad endast tõsist ohtu avalikule korrale või sisejulgeolekule sisepiirikontrollita alal või selle osades. Sellist teatavatel sisepiiridel piirikontrolli ajutise taaskehtestamise erimenetlust võib samadel tingimustel kohaldada ka juhul, kui hinnatav liikmesriik on tõsiselt eiranud oma kohustusi. Kuna teatavatel sisepiiridel kontrolli taaskehtestamine, mis puudutab riikide täitev- ja rakendamisvolitusi sisepiirikontrolli valdkonnas, on poliitiliselt tundlik, tuleks nõukogule anda rakendamisvolitused komisjoni ettepanekul soovituste vastuvõtmiseks kõnealuse liidu tasandi erimenetluse alusel.
- (10) Enne kui võetakse vastu mis tahes soovitus teatavatel sisepiiridel piirikontrolli ajutise taaskehtestamise kohta, tuleks aegsasti ja põhjalikult kaaluda võimalust kasutada tekkinud olukorra lahendamiseks muid meetmeid, mis muu hulgas hõlmavad selliste liidu asutuste, ametite ja agentuuride nagu nõukogu määrusega (EÜ) nr 2007/2004 ⁽³⁾ asutatud Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri (Frontex) või nõukogu otsusega 2009/371/JSK ⁽⁴⁾ asutatud Euroopa Politseiameti (Europol) kaasamist ning tehnilise või rahalise abi meetmeid liikmesriigi, liidu või mõlema tasandil. Tõsise puuduse avastamise korral võib komisjon kasutada rahalisi abimeetmeid asjaomase liikmesriigi abistamiseks. Komisjoni ja nõukogu soovitused peaksid lisaks põhinema tõendatud teabel.
- (11) Eriti kiireloomulistel asjaoludel, mis on nõuetekohaselt põhjendatud vajadusega pikendada sisepiiridel piirikontrolli, peaks komisjonil olema võimalus võtta vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.
- (12) Konkreetsed meetmed, mis võetakse välispiirikontrolliga seotud tõsiste puuduste korral, ning erimenetlus, mida kohaldatakse käesolevas määruses sätestatud erandjuhtudel, kui sisepiirikontrollita ala üldine toimimine on ohustatud, peaksid põhinema määruse (EL) nr 1053/2013 artiklites 14 ja 15 osutatud hindamisaruannetel ja soovitustel. Liikmesriigid ja komisjon viivad ühiselt läbi regulaarseid, objektiivseid ja erapooletuid hindamisi käesoleva määruse nõuetekohase kohaldamise kontrollimiseks ning komisjon koordineerib neid hindamisi tihedas koostöös liikmesriikidega. Hindamismehhanism hõlmab

⁽¹⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 27.

⁽²⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

⁽³⁾ Nõukogu 26. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2007/2004 Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri asutamise kohta (ELT L 349, 25.11.2004, lk 1).

⁽⁴⁾ Nõukogu 6. aprilli 2009. aasta otsus 2009/371/JSK, millega asutatakse Euroopa Politseiamet (Europol) (ELT L 121, 15.5.2009, lk 37).

järgmisi elemente: mitmeaastased ja iga-aastased hindamisprogrammid, komisjoni esindajatest ja liikmesriikide määratud ekspertidest koosneva väikese rühma etteatatud ja etteatamata kohapealsed kontrollkäigud, komisjoni poolt vastu võetud hindamise tulemuste aruanded ning nõukogu poolt komisjoni ettepanekul vastu võetud soovitusel puuduste kõrvaldamiseks võetavate parandusmeetmete kohta, asjakohased järelemeetmed, järelevalve ja aruandlus.

- (13) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt sätestada ühiseeskirjad sisepiirikontrolli ajutise taastehtestamise kohta erandjuhtudel, on võimalik saavutada üksnes liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (14) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades, et käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis*l, otsustab Taani kõnealusel protokollis artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast nõukogu poolt otsuse tegemist käesoleva määruse üle, kas ta rakendab seda oma siseriiklikes õiguses.
- (15) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale vastavalt nõukogu 29. mai 2000. aasta otsusele 2000/365/EÜ (Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes) ⁽¹⁾. Seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (16) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsusele 2002/192/EÜ (Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes) ⁽²⁾. Seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (17) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa

Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises) ⁽³⁾ tähenduses, mis kuuluvad nimetatud lepingu teatavaid rakenduseeskirju käsitleva nõukogu otsuse 1999/437/EÜ ⁽⁴⁾ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda.

- (18) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ⁽⁵⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ ⁽⁶⁾ artikliga 3.
- (19) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel allkirjutatud protokollis (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ⁽⁷⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL ⁽⁸⁾ artikliga 3.
- (20) Küprose puhul on käesolev määrus õigusakt, mis põhineb Schengeni *acquis*'l või on muul viisil sellega seotud 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõike 2 tähenduses.
- (21) Bulgaaria ja Rumeenia puhul on käesolev määrus õigusakt, mis põhineb Schengeni *acquis*'l või on muul viisil sellega seotud 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 tähenduses.
- (22) Horvaatia puhul on käesolev määrus õigusakt, mis põhineb Schengeni *acquis*'l või on muul viisil sellega seotud 2011. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 tähenduses.

⁽³⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁽⁴⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31.

⁽⁵⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

⁽⁶⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 1.

⁽⁷⁾ ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

⁽⁸⁾ ELT L 160, 18.6.2011, lk 19.

⁽¹⁾ EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43.

⁽²⁾ EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20.

- (23) Käesolev määrus austab põhiõigusi ja järgib eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, sh isikute liikumisvabadust ja elukohavabadust. Käesolevat määrust tuleb rakendada kooskõlas nimetatud õiguste ja põhimõtetega.
- (24) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta määrust (EÜ) nr 562/2006, millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad) ⁽¹⁾ tuleks seepärast vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 562/2006 muudetakse järgmiselt.

- 1) II jaotisesse lisatakse järgmine peatükk:

„Iva PEATÜKK

Erimeetmed välispiiride kontrolliga seotud tõsiste puuduste korral

Artikkel 19a

Välispiiridel kohaldatavad meetmed ja agentuuri toetus

1. Kui nõukogu 7. oktoober 2013 määruse (EL) nr 1053/2013 (millega kehtestatakse hindamise ja jälgimise mehhanism Schengeni *acquis* kohaldamise kontrollimiseks) (*) artikli 14 kohaselt koostatud hindamisaruandes on esile toodud tõsised puudused välispiiride kontrollimisel, võib komisjon nimetatud määruse artiklis 15 osutatud soovitude täitmise tagamiseks soovitada rakendusaktiga hinnataval liikmesriigil võtta teatavaid erimeetmeid, mis võivad olla järgmised:

- a) võtta kasutusele Euroopa piirivalverühmad kooskõlas määrusega (EÜ) nr 2007/2004;
- b) esitada agentuurile arvamuse saamiseks riskianalüüsil põhinevad strateegilised kavad, sealhulgas teave töötajate lähetamise ja seadmete kohta.

(¹) ELT L 105, 13.4.2006, lk 1.

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 33a lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Komisjon teavitab artikli 33a lõike 1 kohaselt moodustatud komiteed korrapäraselt käesoleva artikli lõikes 1 osutatud meetmete rakendamise edenemisest ja nende mõjust tuvastatud puudustele.

Komisjon teavitab sellest ka Euroopa Parlamenti ja nõukogu.

3. Kui lõikes 1 osutatud hindamisaruandes jõutakse järeldusele, et hinnatav liikmesriik eirab tõsiselt oma kohustusi ja peab seega esitama kolme kuu jooksul asjakohase tegevuskava kooskõlas määruse (EL) nr 1053/2013 artikli 16 lõikega 4, ning kui pärast nimetatud kolme kuu möödumist leiab komisjon, et senine olukord jätkub, võib see tuua kaasa käesoleva määruse artiklis 26 sätestatud menetluse kohaldamise, kui kõik kohaldamise tingimused on täidetud.

(*) ELT L 295, 6.11.2013, lk 27”.

- 2) Artiklid 23–27 asendatakse järgmistega:

„Artikkel 23

Sisepiiridel piirikontrolli ajutise taaskehtestamise üldraamistik

1. Kui sisepiirikontrollita alal tekib tõsine oht liikmesriigi avalikule korrale või sisejulgeolekule, võib see liikmesriik erandlikult taaskehtestada piirikontrolli kõikidel või konkreetsel sisepiirilõikudel piiratud ajavahemikul kuni 30 päevaks, või tõsise ohu eeldatava kestuse ajaks, kui kõnealune oht püsib rohkem kui 30 päeva. Piirikontrolli ajutise taaskehtestamise ulatus ja kestus sisepiiridel ei või olla suurem ega pikem, kui on rangelt vajalik tõsisele ohule reageerimiseks.

2. Piirikontroll taaskehtestatakse sisepiiridel ainult viimase abinõuna ja kooskõlas artiklitega 24, 25 ja 26. Kui vastavalt artiklitele 24, 25 või 26 kaalutakse seda, kas teha otsus sisepiiridel piirikontrolli taaskehtestamise kohta, võetakse igal juhul arvesse vastavalt artiklites 23a ja 26a osutatud kriteeriumeid.

3. Kui tõsine oht asjaomase liikmesriigi avalikule korrale või sisejulgeolekule püsib käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud ajavahemikust kauem, võib kõnealune liikmesriik artiklis 23a

osutatud kriteeriumeid arvesse võttes ning kooskõlas artikliga 24 jätkata oma sisepiiride kontrollimist samadel alustel kui käesoleva artikli lõikes 1 on osutatud ning, võttes arvesse võimalikke uusi tegureid, pikendada seda kuni 30 päevaste ajavahemike kaupa.

4. Sisepiiridel piirikontrolli taaskehtestamise koguperiood, sealhulgas käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud pikendamised, ei kesta kauem kui kuus kuud. Artiklis 26 osutatud erandjuhtudel võib kõnealust ajavahemikku kokku pikendada vastavalt sama artikli lõikele 1 kuni maksimaalselt kahe aastani.

Artikkel 23a

Sisepiiridel piirikontrolli ajutise taaskehtestamise kriteeriumid

Kui liikmesriik otsustab taaskehtestada ajutiselt viimase abinõuna piirikontrolli ühel või mitmel sisepiiril või mõnel selle lõigul või otsustab taaskehtestamist pikendada vastavalt artiklile 23 või artikli 25 lõikele 1, hindab liikmesriik seda, mil määral on kõnealuse meetmega võimalik vähendada ohtu avalikule korrale või sisejulgeolekule, ning seda, kas kõnealuse meetme kohaldamine on asjaomase ohuga proportsionaalne. Hinnangu koostamisel võtab liikmesriik eelkõige arvesse järgmist:

- a) oma avalikku korda või sisejulgeolekut ähvardava ohu, sealhulgas terroriaktidest või -ähvardustest tuleneva ohu ning organiseeritud kuritegevusega seotud ohu tõenäoline mõju;
- b) sellise meetme tõenäoline mõju isikute vabale liikumisele sisepiirikontrollita alal.

Artikkel 24

Artikli 23 lõike 1 alusel sisepiiridel piirikontrolli ajutise taaskehtestamise menetlus

1. Kui liikmesriik kavatab artikli 23 lõike 1 alusel taaskehtestada piirikontrolli sisepiiridel, teavitab ta sellest teisi liikmesriike ja komisjoni hiljemalt neli nädalat enne piirikontrolli kavandatavat taaskehtestamist, või lühema aja jooksul, kui asjaolud, mis on tekitanud vajaduse piirikontrolli taaskehtestamiseks sisepiiridel, saavad teatavaks vähem kui neli nädalat enne piirikontrolli kavandatavat taaskehtestamist. Sellisel juhul esitab liikmesriik järgmise teabe:

- a) piirikontrolli kavandatava taaskehtestamise põhjus, kaasa arvatud kogu üksikasjalik teave selliste sündmuste kohta, mis ohustavad tõsiselt tema avalikku korda või sisejulgeolekut;

- b) piirikontrolli kavandatava taaskehtestamise ulatus koos täpsustusega, missugusel sisepiirilõigul või -lõikudel piirikontroll taaskehtestatakse;

- c) ametlike piiripunktide nimed;

- d) piirikontrolli kavandatava taaskehtestamise kuupäev ja kestus;

- e) asjakohasel juhul meetmed, mida teised liikmesriigid peaksid võtma.

Esimese lõigu kohase teate võivad ühiselt esitada ka kaks või enam liikmesriiki.

Vajaduse korral võib komisjon nõuda asjaomaselt liikmesriigilt (asjaomastelt liikmesriikidelt) täiendavat teavet.

2. Lõikes 1 osutatud teave edastatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule samal ajal, kui kõnealuse lõike kohaselt teavitatakse sellest teisi liikmesriike ja komisjoni.

3. Lõike 1 kohase teate esitamisel võib liikmesriik vajaduse korral ja siseriiklike õigusaktide kohaselt teha otsuse salastada osa teabest.

Selline salastatus ei takista teabe avaldamist komisjoni poolt Euroopa Parlamendile. Käesoleva artikli alusel Euroopa Parlamendile edastatud teabe ja dokumentide edasisaatmise ja käitlemise puhul tuleb järgida Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel kohaldatavaid salastatud teabe edastamise ja käitlemise eeskirju.

4. Pärast liikmesriigi teadet käesoleva artikli lõike 1 kohaselt ja pidades silmas käesoleva artikli lõikes 5 sätestatud konsultatsioone, võib komisjon või iga muu liikmesriik esitada oma arvamuse, ilma et see piiraks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 72 kohaldamist.

Kui komisjon teates sisalduva teabe või mis tahes muu talle laekunud täiendava teabe alusel kahtleb, kas kavandatud piirikontrolli taaskehtestamine sisepiiridel on vajalik või proportsionaalne, või kui ta peab asjakohaseks pidada konsultatsioone teate mõne aspekti suhtes, esitab ta vastava arvamuse.

5. Eesmärgiga korraldada asjakohasel juhul liikmesriikide vahelist vastastikust koostööd ning kontrollida piirikontrolli taaskehtestamise ning avalikule korrale või sisejulgeolekule ohtu põhjustanud sündmustega seotud meetmete proportsionaalsust, korraldavad sisepiiridel piirikontrolli taaskehtestada kavatsev liikmesriik, muud liikmesriigid, eelkõige need, keda selline meede otseselt puudutab, ja komisjon konsultatsioone, sealhulgas asjakohasel juhul ühiseid kohtumisi, et arutleda lõikes 1 osutatud teabe ning komisjoni või liikmesriigi lõike 4 kohase arvamuse üle.

6. Lõikes 5 osutatud konsultatsioonid toimuvad vähemalt kümme päeva enne piirikontrolli taaskehtestamise kavandatavat kuupäeva.

Artikkel 25

Erimenetlus kiireloomulisi meetmeid nõudvate juhtumite puhul

1. Kui liikmesriigi avaliku korra või sisejulgeolekuga seotud kaalutlused nõuavad kiireloomuliste meetmete võtmist, võib asjaomane liikmesriik piirikontrolli sisepiiridel erakorraliselt ja viivitamata taaskehtestada piiratud ajavahemikul kuni kümneks päevaks.

2. Kui liikmesriik taaskehtestab sisepiiridel piirikontrolli, teavitab ta sellest samaaegselt teisi liikmesriike ja komisjoni ning esitab artikli 24 lõikes 1 osutatud teabe ja käesolevas artiklis sätestatud menetluse kasutamist õigustavad põhjused. Komisjon võib kohe pärast teate saamist konsulteerida teiste liikmesriikidega.

3. Kui tõsine oht avalikule korrale või sisejulgeolekule püsib lõikes 1 sätestatud ajavahemikust kauem, võib liikmesriik teha otsuse pikendada piirikontrolli kestust sisepiiridel 20 päevaste ajavahemike kaupa. Seejuures võtab asjaomane liikmesriik arvesse artiklis 23a osutatud kriteeriume, sealhulgas ajakohastatud hinnangut meetme vajaduse ja proportsionaalsuse kohta ning arvestab uute võimalike üksikasjadega.

Sellise pikendamise korral kohaldatakse artikli 24 lõikeid 4 ja 5 *mutatis mutandis* ning konsultatsioonid toimuvad viivitamata pärast seda, kui komisjoni ja liikmesriike on pikendamise otsusest teavitatud.

4. Ilma et see piiraks artikli 23 lõike 4 kohaldamist, ei või sisepiiridel taaskehtestatud piirikontroll, arvestades selle esialgset kestust vastavalt lõikele 1 ning pikendamist vastavalt lõikele 3, kesta kokku rohkem kui kaks kuud.

5. Komisjon teavitab viivitamata Euroopa Parlamenti käesoleva artikli alusel esitatud teadetest.

Artikkel 26

Erimenetlus erandjuhtudel, mis ohustavad sisepiirikontrollita ala üldist toimimist

1. Erandjuhtudel, kui sisepiirikontrollita ala üldise toimimise seavad ohtu artiklis 19a osutatud välispiiriga seotud tõsised ja järjepidevad puudused ning kui need asjaolud kujutavad endast tõsist ohtu avalikule korrale või sisejulgeolekule sisepiirikontrollita alal või selle osadel, võivad liikmesriigid taaskehtestada piirikontrolli sisepiiridel käesoleva artikli lõike 2 kohaselt mitte kauemaks kui kuueks kuuks. Kui kõnealused erandjuhud püsivad, võib seda ajavahemikku pikendada veel kuni kuue kuu võrra kõige rohkem kolmel korral.

2. Nõukogu võib viimase abinõuna ja sisepiirikontrollita ala ühiste huvide kaitsmise meetmena, kui kõik muud meetmed, eriti need, millele osutatakse artikli 19a lõikes 1, ei ole tuvastatud tõsist ohtu tõhusalt leevendanud, soovitada ühel või mitmel liikmesriigil teha otsus taaskehtestada piirikontrolli kõikidel või konkreetsel sisepiirilõikudel. Nõukogu soovitus põhineb komisjoni ettepanekul. Liikmesriigid võivad paluda komisjonil esitada nõukogule sellise soovitusel ettepaneku.

Nõukogu viitab oma soovitusel vähemalt artikli 24 lõike 1 punktides a–e osutatud teabele.

Nõukogu võib soovitada piirikontrolli kestuse pikendamist vastavalt käesolevas artiklis sätestatud tingimustele ja menetlusele.

Enne kui liikmesriik taaskehtestab käesoleva lõike kohaselt piirikontrolli kõikidel või konkreetsel sisepiirilõikudel, teavitab ta sellest teisi liikmesriike, Euroopa Parlamenti ja komisjoni.

3. Kui liikmesriik ei täida lõikes 2 osutatud soovitusi, esitab kõnealune liikmesriik viivitamata komisjonile kirjaliselt selle põhjused.

Sellisel juhul esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles ta hindab asjaomase liikmesriigi esitatud põhjuseid ja tagajärgi sisepiirikontrollita ala ühiste huvide kaitsmisele.

4. Komisjon võib viivitamata kohaldatavate rakendusaktidega vastavalt artikli 33a lõikes 3 osutatud menetlusele võtta vastu vajalikud soovitusel nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel juhtudel, kui asjaolud, mis nõuavad sisepiiridel kontrolli kestuse pikendamist kooskõlas lõikega 2, saavad teatavaks vähem kui kümme päeva enne eelneva taaskoostamise sisepiirikontrolli kohaldamise ajavahemiku lõppu. Komisjon esitab nõukogule lõike 2 kohaselt soovitusi ettepaneku hiljemalt 14. päeval pärast sellise soovitusi vastuvõtmist.

5. Käesolev artikkel ei takista liikmesriikidel võtmast artiklite 23, 24 ja 25 kohaselt meetmeid, kui esineb tõsine oht avalikule korrale või sisejulgeolekule.

Artikkel 26a

Sisepiiridel piirikontrolli ajutise taaskoostamise kriteeriumid erandjuhtudel, mis ohustavad sisepiirikontrollita ala üldist toimimist

1. Kui nõukogu soovib artikli 26 lõike 2 kohaselt viimase abinõuna taaskoostada ajutiselt piirikontrolli ühel või mitmel sisepiiril või mõnel selle lõigul, hindab ta seda, mil määral on kõnealuse meetmega võimalik vähendada sisepiirikontrollita alal ohtu avalikule korrale või sisejulgeolekule, ning seda, kas kõnealuse meetme kohaldamine on asjaomase ohuga proportsionaalne. Hinnangu aluseks on asjaomase liikmesriigi (asjaomaste liikmesriikide) ja komisjoni esitatud üksikasjalik teave ning mis tahes muu asjakohane teave, kaasa arvatud käesoleva artikli lõike 2 kohaselt kogutud teave. Hinnangu koostamisel võetakse arvesse eelkõige järgmist:

a) tehnilise või rahalise abi meetmed, mida saaks kasutada või mida on kasutatud liikmesriigi või liidu või mõlema tasandil, kaasa arvatud selliste liidu asutuste, ametite ja agentuuride nagu agentuuri, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 439/2010 (*) asutatud Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti või nõukogu

otsusega 2009/371/JSK (**) asutatud Euroopa Politsei- ameti (Europol) pakutav abi, ning see, mil määral on kõnealuste meetmetega võimalik vähendada ohtu avalikule korrale või sisejulgeolekule sisepiirikontrollita alal;

b) määruse (EL) nr 1053/2013 kohaselt läbi viidud hindamiste kontekstis tuvastatud välispiiridega seotud tõsiste puuduste praegune mõju ning nende tõenäoline mõju tulevikus ning mil määral sellised tõsised puudused kujutavad endast tõsist ohtu avalikule korrale või sisejulgeolekule sisepiirikontrollita alal;

c) sisepiiridel piirikontrolli taaskoostamise tõenäoline mõju isikute vabale liikumisele sisepiirikontrollita alal.

2. Enne nõukogu soovitusi ettepaneku vastuvõtmist kooskõlas artikli 26 lõikega 2 võib komisjon teha järgmist:

a) nõuda liikmesriikidelt, agentuurilt, Europolilt või teistelt liidu asutustelt või ametitelt täiendavat teavet;

b) teha kohapealseid kontrollkäike, milles osalevad liikmesriikide, agentuuri, Europoli või mis tahes muu asjaomase liidu asutuse või ameti eksperdid, et koguda või kontrollida kõnealuse soovitusi tegemiseks vajalikku teavet.

Artikkel 27

Euroopa Parlamendi ja nõukogu teavitamine

Komisjon ja asjaomane liikmesriik (asjaomased liikmesriigid) teavitavad Euroopa Parlamenti ja nõukogu viivitamata mis tahes põhjustest, mis võivad kaasa tuua artiklite 19a ja 23–26a kohaldamise.

(*) ELT L 132, 29.5.2010, lk 11.

(**) ELT L 121, 15.5.2009, lk 37.”

3) Artiklid 29 ja 30 asendatakse järgmistega:

„Artikkel 29

Aruanne piirikontrolli taaskehtestamise kohta sisepiiridel

Sisepiiridel piirikontrolli taaskehtestanud liikmesriik esitab hiljemalt neli nädalat pärast sisepiiridel piirikontrolli kaotamist Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile aruande piirikontrolli taaskehtestamise kohta sisepiiridel, milles pööratakse eelkõige tähelepanu järgmisele: esialgne hindamine ning artiklites 23a, 25 ja 26a osutatud kriteeriumite järgimine, kontrollide teostamine, naaberliikmesriikidega tehtav praktiline koostöö, kaasnev mõju isikute vabale liikumisele, sisepiiridel piirikontrolli taaskehtestamise tõhusus, sealhulgas piirikontrolli taaskehtestamise proportsionaalsuse järelhindamine.

Komisjon võib esitada arvamuse ühel või mitmel sisepiiril või selle lõikudel piirikontrolli ajutise taaskehtestamise järelhindamise kohta.

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule vähemalt kord aastas aruande sisepiirikontrollita ala toimimise kohta. Aruanne sisaldab loetelu kõigist vaadeldaval aastal tehtud sisepiiridel piirikontrolli taaskehtestamise otsustest.

Artikkel 30

Üldsuse teavitamine

Komisjon ja asjaomane liikmesriik teavitavad kooskõlastatult üldsust sisepiiridel piirikontrolli taaskehtestamise otsusest, märkides eelkõige kõnealuse meetme algus- ja lõppkuupäeva, välja arvatud juhul, kui vastava teabe esitamata jätmiseks on kaalukad julgeolekupõhjused.”

4) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 33a

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes) (*) tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5. Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes selle artikliga 5.

(*) ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.”

5) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 37a

Hindamismehhanism

1. Euroopa Liidu toimimise lepingu ja Euroopa Liidu lepingu kohaselt ja ilma et see piiraks nendes sisalduvate rikkumismenetlust käsitlevate sätete kohaldamist, hinnatakse hindamismehhanismi abil seda, kuidas iga liikmesriik käesolevat määrust rakendab.

2. Hindamismehhanismi käsitlevad eeskirjad on täpsustatud määruuses (EL) nr 1053/2013. Vastavalt kõnealusele hindamismehhanismile viivad liikmesriigid ja komisjon ühiselt läbi regulaarseid, objektiivseid ja erapooletuid hindamisi käesoleva määruse nõuetekohase kohaldamise kontrollimiseks ning komisjon koordineerib neid hindamisi tihedas koostöös liikmesriikidega. Kõnealuse mehhanismi kohaselt hindab komisjoni esindajatest ja liikmesriikide määratud ekspertidest koosnev väike rühm iga liikmesriiki vähemalt iga viie aasta järel.

Hindamine võib toimuda välis- või sisepiiridel läbiviidava etteteatatud või etteteatamata kohapealse kontrollkäigu teel.

Kõnealuse hindamismehhanismi kohaselt vastutab komisjon mitmeaastaste ja iga-aastaste hindamisprogrammide ning hindamisaruannete vastuvõtmise eest.

3. Võimalike puuduste korral võidakse asjaomasele liikmesriigile esitada soovitusel parandusmeetmete võtmiseks.

Kui hindamisaruandes, mille komisjon on vastu võtnud määruse (EL) nr 1053/2013 artikli 14 kohaselt, on esile toodud tõsised puudused välispiiride kontrollimisel, kohaldatakse käesoleva määruse artikleid 19a ja 26.

4. Euroopa Parlamenti ja nõukogu teavitatakse hindamise kõikides etappides ja neile edastatakse kõik asjakohased dokumendid vastavalt salastatud dokumente käsitlevatele eeskirjadele.

5. Euroopa Parlamenti teavitatakse viivitamata ja täielikult igast ettepanekust muuta määruuses (EL) nr 1053/2013 sätestatud eeskirju või need asendada.”

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja aluslepingute kohaselt liikmesriikides vahetult kohaldatav.

Strasbourg, 22. oktoober 2013

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
V. LEŠKEVIČIUS

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni Avaldus

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon tunnevad heameelt järgmiste määruste vastuvõtmise üle: määrus, millega muudetakse Schengeni piirieskirju, et sätestada ühiseeskirjad sisepiiridel piirikontrolli ajutise taaskehtestamise kohta erandjuhtudel, ja määrus, millega kehtestatakse hindamis- ja järelevalvemehhanism Schengeni *acquis'* kohaldamise kontrollimiseks. Nad leiavad, et need uued mehhanismid on sobivaks vastuseks Euroopa Ülemkogu poolt 24. juuni 2011. aasta järeldustes esitatud üleskutsesele edendada koostööd ja vastastikust usaldust Schengeni ruumi kuuluvate liikmesriikide vahel ning luua tõhus ja usaldusväärne seire- ja hindamissüsteem, et tagada ühiseeskirjade täitmine ning ELi õigustikul põhinevate kriteeriumide tugevdamine, kohandamine ja laiendamine. Samas tuletas Euroopa Ülemkogu meelde, et Euroopa välispiire tuleb tõhusalt ja sidusalt hallata, tuginedes ühisele vastutusele, solidaarsusele ja tihedamale praktilisele koostööle.

Parlament, nõukogu ja komisjon märgivad, et Schengeni piirieskirjade muutmine tõhustab liidu tasandil koordineerimist ja koostööd, sätestades ühelt poolt kriteeriumid igasuguseks piirikontrollide taaskehtestamiseks liikmesriikide poolt ning teiselt poolt ELi mehhanismi sellistele tõeliselt kriitilistele olukordadele reageerimiseks, kus sisepiirikontrollita ala üldine toimimine on ohustatud.

Nad rõhutavad, et uus hindamissüsteem on ELi mehhanism, mis katab kõiki Schengeni *acquis'* aspekte ning milles osalevad liikmesriikide, komisjoni ja asjaomaste ELi ametite eksperdid.

Nad on kokku leppinud, et kõik selle hindamissüsteemi muutmist käsitlevad edaspidised komisjoni ettepanekud esitatakse konsulteerimiseks Euroopa Parlamendile, et võtta enne lõpliku teksti vastuvõtmist võimalikult suurel määral arvesse tema arvamust.

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 1052/2013,

22. oktoober 2013,

millega luuakse Euroopa piiride valvamise süsteem (EUROSUR)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

suutlikkust selliste väikeste paatide avastamisel ning parandama liikmesriikide reageerimisvõimet, aidates nii vähendada rändajate hukkumist.

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkti d,

- (3) Käesolevas määruses nenditakse, et rändetele asuvad ka rahvusvahelist kaitset vajavad isikud.

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

- (4) Liikmesriigid peaksid looma riiklikud koordinaatsioonikeskused, et tõhustada piiride valvamisel teabevahetust ja koostööd nii teiste liikmesriikide koordinaatsioonikeskustega kui ka agentuuriga. EUROSURi nõuetekohaseks toimimiseks on vaja, et kõik liikmesriikide õigusaktide alusel välispiiride valvamise eest vastutavad riigi ametiasutused teeksid riiklike koordinaatsioonikeskuste kaudu koostööd.

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

- (5) Käesolev määrus ei tohiks takistada liikmesriikidel teha riiklikud koordinaatsioonikeskused vastutavaks ka õhupiiri valvamise ja piiripunktides toimuvate kontrollidega seotud teabevahetuse ja koostöö koordineerimise eest.

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa piiride valvamise süsteem (edaspidi „EUROSUR”) luuakse selleks, et tõhustada teabevahetust ja operatiivkoostööd liikmesriikide ametiasutuste ning nõukogu määrusega (EÜ) nr 2007/2004 ⁽²⁾ loodud Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa Agentuuri (Frontex) (edaspidi „agentuur”) vahel. EUROSUR tagab kõnealustele ametiasutustele ja agentuurile vajaliku taristu ja vahendid, et parandada nende olukorratedlikkust ja suurendada reageerimisvõimet liidu liikmesriikide välispiiridel (edaspidi „välispiirid”) ebaseadusliku sisserände ja piiriülese kuritegevuse avastamiseks, tõkestamiseks ja nende vastu võitlemiseks ning rändajate kaitsmise tagamisele kaasaaitamiseks ja nende elu päästmiseks.

- (6) Agentuur peaks tõhustama teabevahetust ja koostööd muude liidu ametite ja asutustega, nt Euroopa Meresõiduohutuse Ameti ja Euroopa Liidu Satelliidikeskusega, et parimal viisil kasutada ära olemasolevat teavet, suutlikkust ja süsteeme, mis on Euroopa tasandil juba kättesaadavad, näiteks Maa seire Euroopa programm.

- (2) Väikeste meresõiduks kõlbmatute paatide kasutamine on oluliselt suurendanud lõunapoolsel merepiiril uppunud rändajate arvu. EUROSUR peaks märkimisväärselt parandama agentuuri ja liikmesriikide operatiiv- ja tehnilist

- (7) Käesolev määrus on osa välispiiride integreeritud haldamise ja Euroopa Liidu sisejulgeolekustrateegia Euroopa mudelist. EUROSUR aitab samuti kaasa liidu meresõidu ühise teabejagamiskeskonna (CISE) arendamisele, pakkudes liidus eri sektoritesse kuuluvate ametiasutuste vahel toimuva teabevahetuse kaudu paremaid võimalusi olukorratedlikkuse suurendamiseks merel.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 10. oktoobri 2013. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta otsus.

⁽²⁾ Nõukogu 26. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2007/2004 Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri asutamise kohta (ELT L 349, 25.11.2004, lk 1).

- (8) Tagamaks, et EUROSURis olev teave oleks võimalikult täielik ja ajakohane, eelkõige olukorra kohta kolmandates riikides, peaks agentuur tegema koostööd Euroopa välis teenistusega. Selleks peaksid liidu delegatsioonid ja asutused andma kogu teabe, mis võib olla EUROSURi jaoks oluline.

- (9) Agentuur peaks toetama EUROSURI väljatöötamist ja toimimist ning asjakohasel juhul ka CISE väljatöötamist, sealhulgas süsteemide koostalitlusvõimet, eelkõige EUROSURI raamistiku loomise, haldamise ja koordineerimise teel.
- (10) Agentuurile tuleks käesolevas määruses sätestatud täiendavate ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks eraldada vajalikul määral rahalisi vahendeid ja töötajaid.
- (11) Käesolevas määruses peetakse kinni põhiõigustest ja järgitakse Euroopa Liidu lepingu (Eli leping) artiklite 2 ja 6 ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga tunnustatud põhimõtteid, eelkõige inimväärikuse austamist, õigust elule, piinamise ning ebainimliku või alandava kohtlemise ja karistamise keeldu, inimkaubanduse keeldu, õigust vabadusele ja turvalisusele, õigust isikuandmete kaitsele, dokumentidele juurdepääsu õigust, varjupaigaõigust, kaitset väljasaatmise eest, tagasisaatmise lubamatust, mittediskrimineerimist ja lapse õigusi. Liikmesriigid ja agentuur peaksid käesolevat määrust kohaldama kooskõlas nimetatud õiguste ja põhimõtetega.
- (12) Kooskõlas määrusega (EÜ) nr 2007/2004 on põhiõiguste ametnikul ja kõnealuse määrusega loodud nõuandefoorumil juurdepääs kogu teabele, mis puudutab põhiõiguste austamist kõigis agentuuri EUROSURI raames läbiviidavates tegevustes.
- (13) Euroopa olukorrapildis ja ühtses piirieelses luurepildis sisalduvate mis tahes isikuandmete vahetamine peaks olema erand. See peaks toimuma kehtiva liikmesriikide ja liidu õiguse kohaselt ja selle puhul tuleks järgida neis sisalduvaid konkreetseid andmekaitseõudeid. Kui täielikku andmekaitsekorda ei ole konkreetsemates vahendites, nagu määruses (EÜ) nr 2007/2004 sätestatud, kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 95/46/EÜ, ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 45/2001 ⁽²⁾ ning nõukogu raamotsust 2008/997/JSK ⁽³⁾.
- (14) EUROSURI järkjärgulise geograafilise kasutuselevõtu rakendamiseks tuleks riiklike koordineerimiskeskuste määramise ja käitamise kohustust kohaldada kahes järjestikus etapis: esmalt liikmesriikides, mis asuvad lõuna- ja idapoolsetel välispiiridel, ning seejärel ülejäänud liikmesriikides.
- (15) Käesolev määrus sisaldab sätteid koostöö kohta naabruses asuvate kolmandate riikidega, sest hästi ülesehitatud ja püsiv teabevahetus ja koostöö nende riikide, eelkõige Vahemere piirkonnas asuvate riikidega, on EUROSURI eesmärkide saavutamisel otsustava tähtsusega. On eriti tähtis, et igasugune teabevahetus ja koostöö liikmesriikide ja naabruses asuvate kolmandate riikide vahel toimuks täielikus kooskõlas põhiõiguste ning eelkõige tagasisaatmise lubamatuse põhimõttega.
- (16) Käesolev määrus sisaldab sätteid võimaluse kohta teha tihedat koostööd Iirimaa ja Ühendkuningriigiga, mis võib aidata paremini saavutada EUROSURI eesmäärke.
- (17) Agentuur ja liikmesriigid peaksid käesoleva määruse rakendamisel kasutama nii liidu kui ka riigi tasandil võimalikult hästi olemasolevaid võimalusi töötajate ja tehnilise varustuse osas.
- (18) Komisjon peaks korrapäraselt hindama käesoleva määruse rakendamise tulemusi, et teha kindlaks, mil määral on EUROSURI eesmärgid saavutatud.
- (19) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades, et käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis*l, otsustab Taani kõnealuse protokoll artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast nõukogu poolt otsuse tegemist käesoleva määruse üle, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses.
- (20) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis* sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (ELT L 281, 23.11.1995, lk 31).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

⁽³⁾ Nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsus 2008/997/JSK kriminaalasjades tehtava politsei- ja õigusosalase koostöö raames töödeldavate isikuandmete kaitse kohta (ELT L 350, 30.12.2008, lk 60).

vastavalt nõukogu otsusele 2000/365/EÜ⁽¹⁾; seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

- (21) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ;⁽²⁾ seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (22) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises)⁽³⁾ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ⁽⁴⁾ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda. Norra peaks looma riikliku koordinatsioonikeskuse käesoleva määruse kohaselt alates 2. detsembrist 2013.
- (23) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)⁽⁵⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ⁽⁶⁾ artikliga 3.
- (24) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa

Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel allakirjutatud protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)⁽⁷⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL⁽⁸⁾ artikliga 3.

- (25) Käesoleva määruse rakendamine ei mõjuta liidu ja liikmesriikide vahelist pädevuse jaotust ega liikmesriikide kohustusi, mis tulenevad Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsioonist, rahvusvahelisest konventsioonist inimelude ohutusest merel, rahvusvahelisest mereotsingute ja -pääste konventsioonist, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise konventsioonist, seda täiendavast rändajate salaja üle maa-, õhu- või merepiiri toimetamist tõkestavast protokollist, pagulasseisundi konventsioonist, inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonist ja muudest asjaomastest rahvusvahelistest õigusaktidest.
- (26) Käesoleva määruse rakendamine ei mõjuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 562/2006⁽⁹⁾ kohaldamist ega agentuuri koordineeritava operatiivkoostöö raames toimuva väliste merepiiride valvamise eeskirju.
- (27) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt luua EURO-SUR, ei suuda liikmesriigid üksi piisaval määral saavutada ning meetme ulatuse ja mõju tõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

⁽¹⁾ Nõukogu 29. mai 2000. aasta otsus 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes (EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43).

⁽²⁾ Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

⁽³⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁽⁴⁾ Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

⁽⁵⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

⁽⁶⁾ Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

⁽⁷⁾ ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

⁽⁸⁾ Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta määrus (EÜ) nr 562/2006, millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad) (ELT L 105, 13.4.2006, lk 1).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega luuakse ühine raamistik teabe vahetamiseks ja koostöö tegemiseks liikmesriikide ja agentuuri vahel, et parandada olukorradeadlikkust ja suurendada reageerimisvõimet liidu liikmesriikide välispiiridel (edaspidi „välispiirid“) ebaseadusliku rände ja piiriülese kuritegevuse avastamiseks, tõkestamiseks ja nende vastu võitlemiseks ning et tagada rändajate elude kaitsmine ja päästmine (edaspidi „EUROSUR“).

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse väliste maa- ja merepiiride valvamise suhtes, sealhulgas loata piiriületamise seire, avastamise, tuvastamise, jälgimise, tõkestamise ja peatamise suhtes, ebaseadusliku sisserände ja piiriülese kuritegevuse avastamiseks, tõkestamiseks ja nende vastu võitlemiseks ning et tagada rändajate elude kaitsmine ja päästmine.

2. Käesolevat määrust võib kohaldada ka õhupiiri valvamise ja piiripunktides toimuva kontrolli suhtes, kui liikmesriigid sellise teabe vabatahtlikult EUROSURile annavad.

3. Käesolevat määrust ei kohaldata mis tahes õiguslike või haldusmeetmete suhtes, mis on võetud siis, kui liikmesriigi vastutavad asutused on peatanud piiriülese kuritegeliku tegevuse või loata välispiire ületanud isikute liikumise.

4. Liikmesriigid ja agentuur järgivad käesoleva määruse kohaldamisel põhiõigusi, eelkõige tagasisaatmise lubamatuse põhimõtet, inimväärkuse austamise põhimõtet ning andmekaitse-õigusi. Liikmesriigid ja agentuur pööravad erilist tähelepanu laste, saatjata alaealiste, inimkaubanduse ohvrite, viivitamatut arstiabi vajavate isikute, rahvusvahelist kaitset vajavate isikute, merehädas olevate isikute ja teiste eriti haavatavas olukorras olevate isikute erivajadustele.

Artikkel 3

Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „agentuur“ – määrusega (EÜ) nr 2007/2004 asutatud Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur;
- b) „olukorradeadlikkus“ – võime seirata, avastada, tuvastada, jälgida ja mõista ebaseaduslikku piiriülest tegevust, et leida lähtuvalt uuest teabest ja olemasolevatest teadmistest põhjendatud alus reageerimismeetmete võtmiseks ning olla paremini suuteline vähendama rändajate hukkamist välispiiril või selle ümbruses;
- c) „reageerimisvõime“ – võime võtta meetmeid võitlemiseks ebaseadusliku piiriülese tegevuse vastu välispiiridel või nende ümbruses, sh asjakohase reageerimise viis ja tähtsused;
- d) „olukorrapilt“ – graafiline kasutajaliides eri ametiasutustelt, anduritelt, platvormidelt ja muudest allikatest peaaegu reaalajas saadud andmete ja teabe esitamiseks, mida vahetatakse andmeedastus- ja teabekanalite kaudu teiste ametiasutustega, et saavutada olukorradeadlikkus ning toetada reageerimisvõimet välispiiridel ja piirielel alal;
- e) „piiriülene kuritegevus“ – välispiiridel või selle ümbruses toime pandud raske piiriülese mõõtmega kuritegu;
- f) „välispiiri piirilõik“ – liikmesriigi väline maismaa- või merepiir, nagu see on kindlaks määratud asjaomase liikmesriigi õiguses või nagu on kindlaks määratud riiklik koordinaatsioonikeskus või muu vastutav riigi ametiasutus;
- g) „piirielne ala“ – välispiiridest väljapoole jääv geograafiline piirkond;
- h) „kriisiolukord“ – välispiiridel või nende ümbruses aset leidvad looduslikud või inimtegevusest põhjustatud katastroofid, õnnetused, humanitaar- või poliitilised kriisid või muud tõsised juhtumid, mis võivad oluliselt mõjutada välispiiride kontrolli;
- i) „juhtum“ – olukord, mis on seotud ebaseadusliku sisserände või piiriülese kuritegevusega või ohuga rändajate elule liikmesriigi välispiiril või selle ümbruses.

II JAOTIS

RAAMISTIK

I PEATÜKK

Komponendid

Artikkel 4

EUROSURI raamistik

1. Võttes arvesse olemasolevaid teabevahetus- ja koostöö-mehhanisme, kasutavad liikmesriigid ja agentuur teabe vahetamiseks ja koostöö tegemiseks piiride valvamise valdkonnas EUROSURI raamistikku, mis koosneb järgmistest komponentidest:

a) riiklikud koordinatsioonikeskused;

b) liikmesriikide olukorrapildid;

c) andmeedastusvõrk;

d) Euroopa olukorrapilt;

e) ühine piirielne luurepilt;

f) seirevahendite ühine kohaldamine.

2. Riiklikud koordinatsioonikeskused edastavad agentuurile andmeedastusvõrgu kaudu oma riigi olukorrapildis sisalduva teabe, mida on vaja Euroopa olukorrapildi ning ühise piirielse luurepildi loomiseks ja haldamiseks.

3. Agentuur tagab riiklikele koordinatsioonikeskustele andmeedastusvõrgu kaudu piiramatu ligipääsu Euroopa olukorrapildile ning ühisele piirielsele luurepildile.

4. Lõikes 1 loetletud komponendid luuakse ja neid hallatakse kooskõlas lisas esitatud põhimõtetega.

Artikkel 5

Riiklik koordinatsioonikeskus

1. Iga liikmesriik määrab riikliku koordinatsioonikeskuse, kes kooskõlastab ja vahetab teavet kõikide välispiiri valvamise eest riigi tasandil vastutavate ametiasutuste vahel ning teiste riiklike koordinatsioonikeskuste ja agentuuri vahel, ning käitab ja haldab kõnealust koordinatsioonikeskust. Iga liikmesriik teavitab

riikliku koordinatsioonikeskuse loomisest komisjoni, kes omakorda teavitab sellest teisi liikmesriike ja agentuuri.

2. Ilma et see piiraks artikli 17 kohaldamist on riiklik koordinatsioonikeskus EUROSURI raamistikus ühtne kontaktpunkt teabe vahetamiseks ja koostöö tegemiseks teiste riiklike koordinatsioonikeskuste ja agentuuriga.

3. Riiklik koordinatsioonikeskus teeb järgmist:

a) tagab õigeaegse teabevahetuse ja õigeaegse koostöö teiste välispiiride valvamise eest vastutavate riigi ametiasutustega ning samuti teiste riiklike koordinatsioonikeskuste ja agentuuriga;

b) tagab õigeaegse teabevahetuse otsingu- ja päästeteenistuste, õiguskaitseasutuste, varjupaiga- ja sisserändeasutustega riigi tasandil;

c) aitab kaasa vahendite ja töötajate tulemuslikule ja tõhusale juhtimisele;

d) töötab välja liikmesriigi olukorrapildi ja haldab seda kooskõlas artikliga 9;

e) toetab riigi piiride valvamise seotud toimingute kavandamist ja rakendamist;

f) koordineerib riigi piiride valvamise süsteemi kooskõlas riigi õigusaktidega;

g) toetab käesoleva määruse kohaldamisel regulaarselt riigi piiride valvamise seotud tegevuse mõju mõtlemist;

h) koordineerib teiste liikmesriikidega operatiivmeetmeid, ilma et see piiraks agentuuri ja liikmesriikide pädevust.

4. Riiklik koordinatsioonikeskus töötab kaksikümme neli tundi ööpäevas ja seitse päeva nädalas.

Artikkel 6

Agentuur

1. Agentuur teeb järgmist:

a) töötab välja EUROSURI andmeedastusvõrgu ja haldab seda kooskõlas artikliga 7;

- b) töötab välja Euroopa olukorrapildi ja haldab seda kooskõlas artikliga 10;
- c) töötab välja ühise piirielise luurepildi ja haldab seda kooskõlas artikliga 11;
- d) koordineerib seirevahendite ühist kohaldamist kooskõlas artikliga 12.

2. Lõike 1 kohaldamisel töötab agentuur kaksikümme neli tundi ööpäevas ja seitse päeva nädalas.

Artikkel 7

Andmeedastusvõrk

1. Agentuur töötab välja andmeedastusvõrgu, et pakkuda andmeedastus- ja analüütilisi vahendeid ning luua tingimused salastamata tundliku teabe ja salastatud teabe vahetamiseks riiklike koordineerimiskeskuste vahel turvalisel viisil peaaegu reaalajas, ning haldab kõnealust andmeedastusvõrku. Võrk töötab kaksikümme neli tundi päevas ja seitse päeva nädalas, et tagada järgmine:

- a) kahe- ja mitmepoolne teabevahetus peaaegu reaalajas;
- b) audio- ja videokonverentside läbiviimine;
- c) salastamata tundliku teabe turvaline käitlemine, säilitamine, edastamine ja töötlemine;
- d) ELi salastatud teabe turvaline käitlemine, säilitamine, edastamine ja töötlemine kuni tasemeni „RESTREINT UE/EU RESTRICTED” või liikmesriikides kohaldatavate samaväärsete salastatuse tasemeteni, tagades salastatud teabe käitlemise, säilitamise, edastamise ja töötlemise andmeedastusvõrgu eraldiasuvas ja nõuetekohaselt akrediteeritud osas.

2. Agentuur pakub tehnilist tuge ja tagab andmeedastusvõrgu koostalitlusvõime agentuuri hallatava muu asjakohase andmeedastus- ja teabesüsteemiga.

3. Agentuur vahetab, töötleb ja säilitab salastamata tundlikku teavet ja salastatud teavet andmeedastusvõrgus kooskõlas määruse (EÜ) nr 2007/2004 artikliga 11d.

4. Riiklikud koordineerimiskeskused vahetavad, töötlevad ja säilitavad salastamata tundlikku teavet ja salastatud teavet andmeedastusvõrgus kooskõlas eeskirjade ja standarditega, mis on samaväärsed komisjoni kodukorras⁽¹⁾ sätestatud eeskirjade ja standarditega.

5. Andmeedastusvõrgu kasutajate hulka kuuluvad liikmesriikide ametiasutused, agentuurid ja muud organid tagavad, et salastatud teabe käitlemisel järgitakse turvaeeskirju ja -standardeid, mis on samaväärsed agentuuri poolt kasutatavate turvaeeskirjade ja -standarditega.

II PEATÜKK

Olukorrateadlikkus

Artikkel 8

Olukorrapildid

1. Teabe kogumise, hindamise, võrdleva kõrvutamise, analüüsi, tõlgendamise, loomise, nähtavakstegemise ja levitamise kaudu töötatakse välja liikmesriikide olukorrapildid, Euroopa olukorrapilt ja ühine piirielne luurepilt.

2. Lõikes 1 osutatud olukorrapildid koosnevad järgmistest kihtidest:

- a) sündmustekiht;
- b) tegevuskiht;
- c) analüüsikiht.

Artikkel 9

Liikmesriigi olukorrapilt

1. Riiklik koordineerimiskeskus töötab välja oma riigi olukorrapildi, et pakkuda kõikidele välispiiride kontrolli ja eelkõige valvamise eest riigi tasandil vastutavatele ametiasutustele tulemuslikku, täpset ja õigeaegset teavet.

2. Liikmesriigi olukorrapilt koosneb järgmistest allikatest kogutud teabest:

- a) liikmesriigi piirivalvesüsteem kooskõlas liikmesriigi õigusaktidega;
- b) kohalikud ja teisaldatavad andurid, mida käitavad välispiiri valvamise eest vastutavad riigi ametiasutused;
- c) piiride valvamise ja muude seireülesannetega tegelevad patrullid;
- d) kohalikud, piirkondlikud ja muud koordineerimiskeskused;

⁽¹⁾ EÜT L 308, 8.12.2000, lk 26.

e) muud asjakohased riigi ametiasutused ja süsteemid, sealhulgas kontaktametnikud, operatiivkeskused ja kontaktpunktid;

f) agentuur;

g) teiste liikmesriikide riiklikud koordinatsioonikeskused;

h) kolmandate riikide asutused artiklis 20 osutatud kahe- või mitmepoolsete lepingute alusel ning piirkondlikud võrgud;

i) laeva ettekandesüsteemid kooskõlas nende vastavate õiguslike alustega;

j) muud asjaomased Euroopa ja rahvusvahelised organisatsioonid;

k) muud allikad.

3. Liikmesriigi olukorrapildi sündmustekiht koosneb järgmistest alakihtidest:

a) loata piiriületuste alakiht, sealhulgas riiklikule koordinatsioonikeskusele kättesaadav teave juhtumite kohta, mis on seotud ohuga rändajate elule;

b) piiriülese kuritegevuse alakiht;

c) kriisiolukordade alakiht;

d) muude sündmuste alakiht, mis sisaldab teavet asjaomase liikmesriigi välispiiril või selle ümbruses asuvate tundmatute ja kahtlaste sõidukite, laevade ja muude aluste ning isikute kohta, samuti mis tahes muude sündmuste kohta, mis võivad oluliselt mõjutada välispiiride kontrolli.

4. Igale liikmesriigi olukorrapildi sündmustekihil kajastatud juhtumile määrab riiklik koordinatsioonikeskus hinnangulise mõjutaseme, mis võib olla kas madal, keskmine või kõrge. Agentuuri teavitatakse kõikidest juhtumitest.

5. Liikmesriigi olukorrapildi tegevuskiht koosneb järgmistest alakihtidest:

a) omavahendite, sealhulgas õiguskaitsemissiooni toetavad sõjalised vahendid, ja tegevuspiirkondade alakiht, mis sisaldab teavet omavahendite asukoha, staatuse ja liigi ning tegevuses osalevate asutuste kohta. Õiguskaitsemissiooni toetavate

sõjaliste vahendite puhul võib riiklik koordinatsioonikeskus teha nende vahendite eest vastutava asutuse taotlusel otsuse anda juurdepääs sellisele teabele üksnes teadmisyajaduse alusel;

b) keskkonnateabe alakiht, mis sisaldab teavet asjaomase liikmesriigi välispiiride maastiku- ja ilmastikutingimuste kohta või tagab juurdepääsu sellele teabele.

6. Tegevuskihis sisalduvale omavahendeid käsitlevale teabele määratakse salastatuse aste „RESTREINT UE/EU RESTRICTED”.

7. Liikmesriigi olukorrapildi analüüsikiht koosneb järgmistest alakihtidest:

a) teabe alakiht, mis sisaldab käesoleva määruse kohaldamise seisukohast asjakohaseid põhisuundumusi ja näitajaid;

b) analüütiline alakiht, mis sisaldab käesoleva määruse kohaldamise seisukohast asjakohaseid analüütilisi aruandeid, riskisuundumusi, piirkondlikke kokkuvõtteid ja kirjalikke ülevaateid;

c) luure alakiht, mis sisaldab käesoleva määruse kohaldamiseks ning eelkõige välispiiri piirilõikude mõjutaseme määramiseks vajalikku analüüsitud teavet;

d) fotode ja geograafiliste andmete alakiht, mis sisaldab võrdlevaid fotosid, taustakaarte, analüüsitud andmete valideerimist ja muutuste analüüsi (satelliidifotod), samuti muutuste tuvastamist, geograafiliste viidetega seotud andmeid ja välispiiri läbitavust tähistavaid kaarte.

8. Liikmesriigi olukorrapildi analüüsikihis sisalduv teave ja tegevuskihis sisalduv keskkonnateave võib põhineda Euroopa olukorrapildis ja ühises piirielises luurepildis esitatud teabel.

9. Naaberliikmesriikide riiklikud koordinatsioonikeskused jagavad üksteise naabruses asuvaid välispiiri piirilõike käsitlevat olukorrapilti nii vahetult kui ka peaaegu reaalajas seoses järgmisega:

a) sündmustekihis sisalduvad juhtumid ja muud olulised sündmused;

b) analüüsikihis sisalduvad taktikalised riskianalüüsiaruanded.

10. Naaberliikmesriikide riiklikud koordineerimiskeskused võivad nii vahetult kui ka peaaegu reaalselt jagada üksteise naabruses asuvaid välispiiri piirilõike käsitlevat olukorrapilti, mis puudutab naabruses asuvat välispiiri piirilõikudel kasutatavate ja tegevuskihis sisalduvate omavahendite asukohta, staatust ja liiki.

Artikkel 10

Euroopa olukorrapilt

1. Agentuur töötab välja Euroopa olukorrapildi, et pakkuda riiklikele koordineerimiskeskustele tulemuslikku, täpset ja õigeaegset teavet ja analüüsi, ning haldab seda.

2. Euroopa olukorrapilt koosneb järgmistest allikatest kogutud teabest:

- a) liikmesriikide olukorrapildid käesoleva artikliga nõutavas ulatuses;
- b) agentuur;
- c) komisjon, kes annab strateegilist teavet piirikontrolli kohta, sealhulgas puuduste kohta välispiirikontrolli teostamisel;
- d) liidu delegatsioonid ja asutused;
- e) muud artiklis 18 nimetatud asjaomased liidu ametid ja asutused ning rahvusvahelised organisatsioonid;
- f) muud allikad.

3. Euroopa olukorrapildi sündmustekiht sisaldab teavet seoses järgmisega:

- a) liikmesriigi olukorrapildi sündmustekihis sisalduvad juhtumid ja muud sündmused;
- b) ühises piirielises luurepildis sisalduvad juhtumid ja muud sündmused;
- c) juhtumid agentuuri koordineeritava ühisoperatsiooni, katseprojekti või kiirreageerimise tegevuspiirkonnas.

4. Euroopa olukorrapildi puhul võtab agentuur arvesse seda mõjutaset, mille riiklik koordineerimiskeskus liikmesriigi olukorrapildis konkreetsele juhtumile on määranud.

5. Euroopa olukorrapildi tegevuskiht koosneb järgmistest alakihtidest:

a) omavahendite alakiht, mis sisaldab teavet agentuuri ühisoperatsioonidesse, katseprojektidesse ja kiirreageerimistesse kaasatud või agentuuri käsutuses olevate omavahendite asukohta, aja, staatuse ja liigi kohta ning kasutuskava, mis sisaldab tegevuspiirkonna geograafilisi koordinaate, patrullimisgraafikuid ja sidekoode;

b) operatsioonide alakiht, mis sisaldab teavet agentuuri koordineeritud ühisoperatsioonide, katseprojektide ja kiirreageerimiste kohta, sh missiooni kirjeldust, kohta, staatust, kestust, teavet osalevate liikmesriikide ja muude osalejate kohta, igapäevaseid ja igapäevaseid olukorda käsitlevaid aruandeid, statistilisi andmeid ning meedia jaoks koostatud andmepakette;

c) keskkonnateabe alakiht, mis sisaldab teavet välispiiride maastiku- ja ilmastikutingimuste kohta.

6. Euroopa olukorrapildi tegevuskihis sisalduvale omavahendeid käsitlevale teabele määratakse salastuse aste „RESTREINT UE/EU RESTRICTED”.

7. Euroopa olukorrapildi analüüsikiht on üles ehitatud samadel alustel nagu artikli 9 lõikes 7 täpsustatud liikmesriigi olukorrapildi vastav kiht.

Artikkel 11

Ühine piirielne luurepilt

1. Agentuur töötab välja ühise piirielise luurepildi, et pakkuda riiklikele koordineerimiskeskustele tulemuslikku, täpset ja õigeaegset teavet ja analüüsi piirielise ala kohta, ning haldab seda.

2. Ühine piirielne luurepilt koosneb järgmistest allikatest kogutud teabest:

a) riiklikud koordineerimiskeskused, sealhulgas liikmesriikide kontaktametnikelt riigi pädevate asutuste kaudu saadud teave ja aruanded;

b) liidu delegatsioonid ja asutused;

c) agentuur, sealhulgas selle kontaktametnike esitatud teave ja aruanded;

d) muud artiklis 18 nimetatud asjaomased liidu ametid ja asutused ning rahvusvahelised organisatsioonid;

e) kolmandate riikide asutused artiklis 20 osutatud kahe- või mitmepoolsete lepingute ning piirkondlike võrkude alusel riiklike koordineerimiskeskuste kaudu;

f) muud allikad.

3. Ühine piirielne luurepilt võib sisaldada õhupiiri valvamise ja välispiiripunktides toimuva kontrolliga seotud teavet.

4. Ühise piirielse luurepildi sündmuste, tegevus- ja analüüsikiht on üles ehitatud samadel alustel nagu artiklis 10 täpsustatud Euroopa olukorrapildi vastavad kihid.

5. Agentuur määrab igale ühise piirielse luurepildi sündmustekihil kajastatud juhtumile hinnangulise mõjutaseme. Agentuur teavitab riiklike koordineerimiskeskusi kõikidest piirielisel alal toimunud juhtumitest.

Artikkel 12

Seirevahendite ühine kohaldamine

1. Agentuur koordineerib seirevahendite ühtset kohaldamist, et tagada riiklike koordineerimiskeskuste ja iseenda varustamine välispiire ja piirielset ala hõlmava seireteabega korrapärasel, usaldusväärasel ja kulutõhusal viisil.

2. Agentuur annab riikliku koordineerimiskeskuse taotluse korral riiklikule koordineerimiskeskusele taotluse esitanud liikmesriigi välispiiri ja piirielset ala hõlmavat teavet, mis võib pärineda järgmistest allikatest:

a) selliste kolmanda riigi määratud sadamate ja rannikute valikuline seire, mis riskianalüüsi ja -teabe kohaselt on ebaseaduslikuks sisseandeks või piiriüleseks kuritegevuseks kasutatavate laevade või muude aluste lastimis- või transiidipunktid;

b) selliste laevade või muude aluste jälgimine avamerel, mille puhul on kindlaks tehtud või mille puhul on tekkinud kahtlus, et neid kasutatakse ebaseaduslikuks sisseandeks või piiriüleseks kuritegevuseks;

c) mereala seire määratud piirkondades, et avastada, tuvastada ja jälgida laevu ja muid aluseid, mille puhul on tekkinud kahtlus või mille puhul on kindlaks tehtud, et neid kasutatakse ebaseaduslikuks sisseandeks või piiriüleseks kuritegevuseks;

d) mereala keskkonnaseire määratud piirkondades ja välisel maismaapiiril toimuva seire- ja patrulltegevuse optimeerimiseks;

e) selliste välispiiril asuvate määratud piirielsete alade valikuline seire, mis riskianalüüsi ja -teabe kohaselt on ebaseaduslikuks sisseandeks või piiriüleseks kuritegevuseks potentsiaalsed lähte- või transiidipunktid.

3. Agentuur annab lõikes 1 osutatud teavet, kombineerides ja analüüsides andmeid, mida võib koguda järgmiste süsteemide, sensorite ja platvormide abil:

a) laeva ettekandesüsteemid kooskõlas nende vastavate õiguslike alustega;

b) satelliidifotod;

c) mis tahes sõidukitele, laevadele või muudele alustele paigaldatud sensorid.

4. Agentuur võib riikliku koordineerimiskeskuse taotluse täitmisest keelduda tehnilistel, rahalistel või operatiivpõhjustel. Agentuur teavitab riiklikku koordineerimiskeskust õigeaegselt sellise keeldumise põhjustest.

5. Agentuur võib omal algatusel kasutada lõikes 2 osutatud seirevahendeid ühise piirielse luurepildiga seotud teabe kogumiseks.

Artikkel 13

Isikuandmete töötlemine

1. Kui isikuandmete töötlemiseks kasutatakse liikmesriigi olukorrapilti, töödeldakse neid andmeid direktiivi 95/46/EÜ, raamotsuse 2008/977/JSK ja asjakohaste andmekaitset käsitlevate liikmesriikide sätete kohaselt.

2. Euroopa olukorrapilti ja ühtset piirielset luurepilti võib kasutada üksnes laevade identifitseerimisnumbrita seotud isikuandmete töötlemiseks.

Neid andmeid töödeldakse määruse (EÜ) nr 2007/2004 artikli 11ca kohaselt. Andmeid töödeldakse üksnes laevade avastamise, tuvastamise ja jälgimise eesmärgil ning kõnealuse määruse artikli 11c lõikes 3 nimetatud eesmärkidel. Andmed kustutatakse automaatselt seitsme päeva jooksul pärast seda, kui agentuur on need saanud või – kui laeva jälgimiseks on vaja rohkem aega – kahe kuu jooksul pärast seda, kui agentuur on need andmed saanud.

III PEATÜKK

Reageerimisvõime

Artikkel 14

Välispiiri piirilõikude kindlaksmääramine

Käesoleva määruse kohaldamisel jagab iga liikmesriik oma välise maismaa- ja merepiiri piirilõikudeks, ja teavitab sellest agentuuri.

Artikkel 15

Mõjutaseme määramine välispiiri piirilõikudele

1. Lähtudes agentuuri riskianalüüsist ja kokkuleppel asjaomase liikmesriigiga määrab agentuur igale liikmesriigi välisele maismaa- ja merepiiri piirilõigule ühe järgmistest mõjutasemetest või muudab neid:

- a) madal mõjutase, kui asjaomases piirilõiguses aset leidnud ebaseadusliku sissērände või piiriülese kuritegevusega seotud juhtumid ei mõjuta oluliselt piiri turvalisust;
- b) keskmine mõjutase, kui asjaomases piirilõiguses aset leidnud ebaseadusliku sissērände või piiriülese kuritegevusega seotud juhtumid mõjutavad mõõdukalt piiri turvalisust;
- c) kõrge mõjutase, kui asjaomases piirilõiguses aset leidnud ebaseadusliku sissērände või piiriülese kuritegevusega seotud juhtumid mõjutavad oluliselt piiri turvalisust.

2. Riiklik koordinatsioonikeskus hindab korrapäraselt piirilõikude mõjutaseme muutmise vajadust, võttes arvesse liikmesriigi olukorrapildis sisalduvat teavet.

3. Agentuur esitab välispiiridele määratud mõjutasemed Euroopa olukorrapildis.

Artikkel 16

Reageerimine vastavalt mõjutasemele

1. Liikmesriigid tagavad, et välispiiri piirilõikudel toimuv valvetegevus on kooskõlas välispiiri piirilõigule määratud mõjutasemega järgmisel viisil:

- a) madala mõjutasemega välispiiri piirilõigu puhul organiseerivad välispiiride valvamise eest vastutavad riigi

ametiasutused riskianalüüsi põhjal korrapärase valvetegevuse ning tagavad, et piirialal oleks piisavalt töötajaid ja vahendeid, kes on valmis täitma jälgimise, tuvastamise ja peatamisega seotud ülesandeid;

- b) keskmise mõjutasemega välispiiri piirilõigu puhul tagavad välispiiride valvamise eest vastutavad riigi ametiasutused lisaks punkti a alusel võetavatele meetmetele, et sellel piirilõigul võetakse asjakohased valvamise seotud meetmed. Selliste meetmete võtmisel teavitatakse sellest riikliku koordinatsioonikeskust. Riiklik koordinatsioonikeskus koordineerib igasugust artikli 5 lõike 3 kohaselt antavat toetust;

- c) kõrge mõjutasemega välispiiri piirilõigu puhul tagab asjaomane liikmesriik lisaks punkti b alusel võetavatele meetmetele oma riikliku koordinatsioonikeskuse kaudu, et asjaomasel välispiiri piirilõigul tegutsevad riigi ametiasutused saavad vajaliku toetuse ning et võetakse tugevdatud valvamise seotud meetmed. Asjaomane liikmesriik võib taotleda agentuurilt abi, eeldusel et täidetakse määruses (EÜ) nr 2007/2004 sätestatud ühisoperatsioonide või kiirreageerimiste käivitamise tingimusi.

2. Riiklik koordinatsioonikeskus teavitab korrapäraselt agentuuri lõike 1 punkti c kohaselt riigi tasandil võetud meetmetest.

3. Kui keskmine või kõrge mõjutase määratakse teise liikmesriigi või muu riigi (kellega on sõlmitud artiklites 19 ja 20 osutatud lepingud või loodud piirkondlikud võrgud) naabruses asuvale välispiiri piirilõigule, võtab riiklik koordinatsioonikeskus ühendust naaberliikmesriigi riikliku koordinatsioonikeskusega või naabruses asuva riigi pädeva asutusega ning püüab koordineerida vajalikke piiriüleseid meetmeid.

4. Kui liikmesriik esitab lõike 1 punkti c kohase taotluse, võib agentuur sellele taotlusele vastates toetada kõnealust liikmesriiki eelkõige järgmiselt:

- a) võimaldab seirevahendite ühist kohaldamist eelisjärjekorras;

- b) kooskõlastab Euroopa piirivalverühmade kaasamise vastavalt määrusele (EÜ) nr 2007/2004;

- c) tagab agentuuri käsutuses olevate tehniliste vahendite kaasamise kooskõlas määrusega (EÜ) nr 2007/2004;

d) koordineerib muude liikmesriikide pakutavat täiendavat abi.

5. Agentuur annab koos asjaomaste liikmesriikidega riskianalüüsi aruannetes hinnangu mõjutasemete määramisele ning mõjutasemele vastavate meetmete võtmisele nii liikmesriikide kui ka liidu tasandil.

III JAOTIS

ERI- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 17

Ülesannete jagamine liikmesriikide muudele asutustele

1. Liikmesriigid võivad sellistele piirkondlikele, kohalikele, funktsionaalsetele või muudele asutustele, kes on volitatud tegema operatiivotsuseid, usaldada ülesanded, mis on seotud olukorrateadlikkuse ja reageerimisvõime tagamisega nende pädevusse kuuluvates valdkondades, kaasa arvatud artikli 5 lõike 3 punktides c, e ja f osutatud ülesanded ja pädevusvaldkonnad.

2. Liikmesriikide otsus jagada ülesandeid lõike 1 kohaselt ei mõjuta riikliku koordinatsioonikeskuse suutlikkust teha koostööd ja vahetada teavet teiste riiklike koordinatsioonikeskuste ja agentuuriga.

3. Eelnevalt riigi tasandil kindlaks määratud juhtudel võib riiklik koordinatsioonikeskus anda lõikes 1 osutatud asutusele loa suhtlemiseks ja teabe vahetamiseks teise liikmesriigi piirkondlike asutuste või riikliku koordinatsioonikeskusega või kolmanda riigi pädevate asutustega, tingimusel et see asutus teavitab sellisest suhtlemisest ja teabevahetusest korrapäraselt oma riikliku koordinatsioonikeskust.

Artikkel 18

Agentuuri koostöö kolmandate isikutega

1. Agentuur kasutab teiste liidu institutsioonide, ametite ja asutuste ning rahvusvaheliste organisatsioonide poolt kättesaadavaks tehtud olemasolevat teavet, võimalusi ja süsteeme asjaomaste õigusraamistike piires.

2. Agentuur teeb lõike 1 kohaselt koostööd eelkõige järgmiste liidu institutsioonide, ametite ja asutuste ning rahvusvaheliste organisatsioonidega:

a) Euroopa Politseiamet (Europol), et vahetada piiriülest kuritegevust käsitlevat teavet, mis lisatakse Euroopa olukorrapildile;

b) Euroopa Liidu Satelliidikeskus, Euroopa Meresõiduohutuse Amet ja Euroopa Kalanduskontrolli Amet seoses seirevahendite ühise kohaldamisega;

c) komisjon, Euroopa välisteenistus ning liidu ametid ja asutused, sealhulgas Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet, kes võivad pakkuda agentuurile Euroopa olukorrapildi ja ühtse piirielese luurepildi haldamise seisukohast vajalikku teavet;

d) rahvusvahelised organisatsioonid, kes võivad pakkuda agentuurile Euroopa olukorrapildi ja ühtse piirielese luurepildi haldamise seisukohast vajalikku teavet.

3. Agentuur võib teha lõike 1 kohaselt koostööd Merenduse Valdkonna Analüüside ja Operatsioonide Keskuse – Narkootikumid (MAOC-N) ja Vahemere piirkonna uimastitevastase võitluse koordinatsioonikeskusega (CeCLAD-Med), et vahetada piiriülest kuritegevust käsitlevat teavet, mis lisatakse Euroopa olukorrapildile.

4. Agentuuri ning lõigetes 2 ja 3 osutatud liidu ametite ja asutuste ning rahvusvaheliste organisatsioonide vaheline teabevahetus toimub artiklis 7 osutatud andmeedastusvõrgu või muude kättesaadavuse, konfidentsiaalsuse ja terviklikkuse nõuetele vastavate andmeedastusvõrkude kaudu.

5. Agentuuri ning lõigetes 2 ja 3 osutatud liidu ametite ja asutuste ning rahvusvaheliste organisatsioonide vahelise koostöö reguleerimisel lähtutakse määruse (EÜ) nr 2007/2004 kohasest töökorrast ja asjaomase liidu ameti või asutuse või rahvusvahelise organisatsiooni vastavast õiguslikust alusest. Kõnealuse töökorraga nähakse ette, et salastatud teabe käitlemisel järgib asjaomane liidu amet või asutus või rahvusvaheline organisatsioon selliseid turvaeeskirju ja -standardeid, mis on samaväärsed agentuuri kohaldatavate turvaeeskirjade ja -standarditega.

6. Lõigetes 2 ja 3 osutatud liidu ametid ja asutused ning rahvusvahelised organisatsioonid kasutavad EUROSURI raames saadud teavet üksnes oma õigusraamistiku piires ja kooskõlas põhiõigustega, sealhulgas andmekaitseõuetega.

Artikkel 19

Koostöö Iirimaa ja Ühendkuningriigiga

1. Käesoleva määruse kohaldamisel võib teabevahetus ja koostöö Iirimaa ja Ühendkuningriigiga toimuda vastavalt Iirimaa või Ühendkuningriigi ning ühe või mitme naaberliikmesriigi vahel sõlmitud kahepoolsete või mitmepoolsete lepingute alusel või sellistel lepingutel põhinevate piirkondlike võrkude kaudu. Liikmesriikide riiklikud koordinaatsioonikeskused on kontaktpunktid, mille kaudu toimub teabevahetus EUROSURI raames Iirimaa ja Ühendkuningriigi vastavate asutustega. Kui need lepingud on sõlmitud, teavitatakse nendest komisjoni.

2. Lõikes 1 osutatud lepingutes tuleb piirduda järgmise teabe vahetamisega liikmesriigi riikliku koordinaatsioonikeskuse ning Iirimaa või Ühendkuningriigi vastava asutuse vahel:

- a) liikmesriigi olukorrapildis sisalduv teave ulatuses, mis edastatakse agentuurile Euroopa olukorrapildi ja ühise piirielese luurepildi jaoks;
- b) Iirimaa ja Ühendkuningriigi kogutud teave, mis on asjakohane Euroopa olukorrapildi ja ühise piirielese luurepildi jaoks;
- c) artikli 9 lõikes 9 osutatud teave.

3. Teavet, mida EUROSURI raames on edastanud agentuur või liikmesriik, kes ei osale lõikes 1 osutatud lepingus, võib Iirimaa ja Ühendkuningriigiga jagada vaid agentuuri või asjaomase liikmesriigi eelneval nõusolekul. Iirimaa ja Ühendkuningriigiga kõnealuse teabe jagamisest keeldumine on liikmesriikidele ja agentuurile siduv.

4. Käesoleva artikli alusel vahetatud teabe edasi saatmine või muul viisil avaldamine kolmandatele riikidele või kolmandatele isikutele on keelatud.

5. Lõikes 1 osutatud lepingutes on sätted kulude kohta, mis tulenevad Iirimaa ja Ühendkuningriigi osalemisest nimetatud lepingute rakendamises.

Artikkel 20

Koostöö naabruses asuvate kolmandate riikidega

1. Käesoleva määruse kohaldamisel võivad liikmesriigid vahetada teavet ja teha koostööd ühe või mitme naabruses asuva kolmanda riigiga. Selline teabevahetus ja koostöö toimub kahepoolsete või mitmepoolsete lepingute alusel või sellistel lepingutel põhinevate piirkondlike võrkude kaudu. Liikmesriikide

riiklikud koordinaatsioonikeskused on kontaktpunktid, mille kaudu toimub teabevahetus naabruses asuvate kolmandate riikidega.

2. Enne lõikes 1 nimetatud lepingu sõlmimist teavitab asjaomane liikmesriik lepingust komisjoni, kes kontrollib, et lepingu EUROSURI jaoks asjakohased sätted oleksid vastavuses käesoleva määrusega. Kui leping on sõlmitud, edastatakse see komisjonile, kes teavitab sellest Euroopa Parlamenti, nõukogu ja agentuuri.

3. Lõikes 1 osutatud lepingud peavad olema vastavuses põhiõigusi ja rahvusvahelist kaitset käsitleva asjakohase liidu ja rahvusvahelise õigusega, sealhulgas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga ja pagulasseisundi konventsiooniga, eelkõige tagasisaatmise lubamatuse põhimõttega.

4. EUROSURI raames vahetatakse isikuandmeid kolmandate riikidega ainult niivõrd, kuivõrd see on rangelt vajalik käesoleva määruse kohaldamiseks. Seda tehakse kooskõlas direktiivi 95/46/EÜ, raamotsuse 2008/977/JSK ja asjakohaste isikuandmete kaitset käsitlevate liikmesriikide sätetega.

5. Keelatud on lõike 1 kohane teabevahetus, millega antakse kolmandale riigile teavet, mida võidakse kasutada selliste isikute või isikute rühmade tuvastamiseks, kelle taotlus saada rahvusvahelist kaitset on läbivaatamisel või keda tõsiselt ohustab piinamine, ebainimlik või alandav kohtlemine või karistus või mis tahes muu põhiõiguste rikkumine.

6. Lõike 1 kohane teabevahetus toimub vastavalt naabruses asuvate kolmandate riikidega sõlmitud kahe- ja mitmepoolsetes lepingutes sätestatud tingimustele.

7. Teavet, mida EUROSURI raames on edastanud agentuur või liikmesriik, kes ei osale lõikes 1 osutatud lepingus, võib asjaomase lepingu alusel jagada kolmanda riigiga vaid agentuuri või asjaomase liikmesriigi eelneval nõusolekul. Asjaomase kolmanda riigiga teabe jagamisest keeldumine on liikmesriikidele ja agentuurile siduv.

8. Käesoleva artikli alusel vahetatud teabe edasi saatmine või muul viisil avaldamine muudele kolmandatele riikidele või kolmandatele isikutele on keelatud.

9. Seirevahendite ühise kohaldamise teel saadud teave igasugusel vahetamisel kolmandate riikidega järgitakse asjaomaseid vahendeid reguleerivaid õigusakte ja eeskirju ning direktiivi 95/46/EÜ, määruse (EÜ) nr 45/2001 ja nõukogu raamotsuse 2008/977/JSK asjakohaseid sätteid.

Artikkel 21

Käsiraamat

1. Komisjon töötab tihedas koostöös liikmesriikide, agentuuri ja liidu muude asjaomaste ametite või asutustega välja EUROSURI rakendamist ja haldamist käsitleva praktilise käsiraamatu (edaspidi „käsiraamat“). Käsiraamat sisaldab tehnilisi ja tegevussuuniseid, soovitusi ja parimaid tavasid, sealhulgas kolmandate riikidega tehtava koostöö kohta. Komisjon võtab käsiraamatu vastu soovitusel vormis.

2. Komisjon võib pärast liikmesriikide ja agentuuriga konsulteerimist teha otsuse määrata käsiraamatu teatud osadele salastatuse aste „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“ kooskõlas komisjoni kodukorraga.

Artikkel 22

Järelevalve ja hindamine

1. Käesoleva määruse kohaldamisel tagavad agentuur ja liikmesriigid selliste menetluste kehtestamise, mille abil kontrollitakse EUROSURI tehnilise ja operatiivtegevuse kooskõla eesmärgiga saavutada nõuetekohane olukorrateadlikkus ja reageerimisvõime välispiiridel, ning põhiõiguste austamist, sealhulgas tagasisaatmise lubamatuse põhimõtte järgimist.

2. Agentuur esitab EUROSURI tegevuse kohta aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule 1. detsembriks 2015 ja pärast seda iga kahe aasta järel.

3. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule EUROSURI käsitleva üldhinnangu 1. detsembriks 2016 ja pärast seda iga nelja aasta järel. Hinnangus võrreldakse saavutatud tulemusi seatud eesmärkidega, hinnatakse aluspõhimõtete jätkuvat kehtivust, käesoleva määruse kohaldamist liikmesriikides ja agentuuris ning põhiõiguste järgimist ja mõju põhiõigustele. Kõnealuses hinnangus esitatakse ka kulutasuvuse hinnang. Vajaduse korral lisatakse hinnangule asjakohased ettepanekud käesoleva määruse muutmiseks.

4. Liikmesriigid esitavad agentuurile lõikes 2 osutatud aruande koostamiseks vajalikku teavet.

Agentuur esitab komisjonile lõikes 3 osutatud hinnangu koostamiseks vajalikku teavet.

Artikkel 23

Määruse (EÜ) nr 2007/2004 muutmine

Määrust (EÜ) nr 2007/2004 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 2 lõike 1 punkt i asendatakse järgmisega:

„i) annab vajalikku abi Euroopa piiride valvamise süsteemi väljatöötamiseks ja toimimiseks ning asjakohasel juhul ühise teabejagamiskeskonna, sealhulgas süsteemide koostalitlusvõime väljatöötamiseks, eelkõige EUROSURI raamistiku loomise, haldamise ja koordineerimise teel kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1052/2013 (*)

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoober 2013 määrus (EL) nr 1052/2013, millega luuakse Euroopa piiride valvamise süsteem (EUROSUR) (ELT L 295, 6.11.2013, lk 11)“.

2) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 11ca

Isikuandmete töötlemine EUROSURI raamistikus

Agentuur võib töödelda isikuandmeid määruse (EL) nr 1052/2013 artikli 13 lõike 2 kohaselt, mida kohaldatakse kooskõlas käesoleva määruse artiklis 11a osutatud meetmetega. Selliste andmete töötlemisel järgitakse eelkõige vajaduse ja proportsionaalsuse põhimõtteid ning selliseid agentuuri töödeldud isikuandmeid on keelatud edasi saata või muul viisil avaldada kolmandatele riikidele.“

Artikkel 24

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse alates 2. detsembrist 2013.

3. Bulgaaria, Eesti, Kreeka, Hispaania, Prantsusmaa, Horvaatia, Itaalia, Küpros, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Poola, Portugal, Rumeenia, Sloveenia, Slovakkia ja Soome loovad artikli 5 kohase riikliku koordinatsioonikeskuse alates 2. detsembrist 2013.

Ülejäänud liikmesriigid loovad artikli 5 kohase riikliku koordinatsioonikeskuse alates 1. detsembrist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja aluslepingute kohaselt liikmesriikides vahetult kohaldatav.

Strasbourg, 22. oktoober 2013

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
V. LEŠKEVIČIUS

LISA

EUROSURI raamistiku eri komponentide loomisel, kasutamisel ja haldamisel võetakse arvesse järgmisi põhimõtteid.

- a) Huviringkondade põhimõte: riiklikud koordineerimiskeskused ja agentuur loovad vastavad huviringkonnad teabe jagamiseks ja koostöö tegemiseks EUROSURI raames. Huviringkondi kasutatakse teabevahetuse korraldamiseks riiklike koordineerimiskeskuste ja agentuuri vahel, et järgida ühiseid eesmärke, nõudeid ja huve.
 - b) Sidusa juhtimise ja olemasolevate struktuuride kasutamise põhimõte: agentuur tagab EUROSURI raamistiku eri komponentide sidususe, mis muu hulgas hõlmab riiklike koordineerimiskeskuste toetamist ja juhenditega varustamist ning teabe ja tehnoloogia koostalitlusvõime edendamist. Liidu üldeelarve optimaalseks kasutamiseks ja dubleerimise vältimiseks kasutatakse EUROSURI raamistikus võimalikult palju olemasolevaid süsteeme ja võimalusi. Sellega seoses on EUROSURI kasutuselevõtt täielikult kooskõlas ELi mereõhure ühise teabejagamiskeskonna (CISE) algatusega ning edendab ja kasutab seega ära kooskõlastatud ja kulutõhusat lähenemisviisi sektoritevahelisele teabevahetusele liidus.
 - c) Teabevahetuse ja infokindluse põhimõtted: EUROSURI raames kättesaadavaks tehtud teave on kättesaadav kõikidele riiklikele koordineerimiskeskustele ja agentuurile, välja arvatud siis, kui on sätestatud või kokku lepitud konkreetsed piirangud. Riiklikud koordineerimiskeskused tagavad, et riigi, Euroopa ja rahvusvahelisel tasandil vahetatav teave oleks kättesaadav, konfidentsiaalne ja terviklik. Agentuur tagab, et Euroopa ja rahvusvahelisel tasandil vahetatav teave oleks kättesaadav, konfidentsiaalne ja terviklik.
 - d) Teenusele orienteerituse ja standardimise põhimõtted: EUROSURI erinevate võimaluste rakendamisel kasutatakse teenusele orienteeritud lähenemisviisi. Agentuur tagab, et EUROSURI raamistik põhineb võimalikult suure ulatuses rahvusvaheliselt kokkulepitud standarditel.
 - e) Paindlikkuse põhimõte: EUROSURI ülesehituse ning sellega seotud teabe ja tehnoloogia väljatöötamisel lähtutakse sellest, et EUROSURI sidusrühmad suudaksid reageerida muutustele paindlikul ja struktureeritud viisil.
-

Nõukogu avaldus

EUROSUR aitab kaasa rändajate kaitsmise parandamisele ja nende elu päästmisele. Nõukogu tuleb meelde, et mereotsingud ja -pääste on rahvusvaheliste konventsioonide raames kohaldatav liikmesriikide pädevus.

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 1053/2013,

7. oktoober 2013,

millega kehtestatakse hindamis- ja järelevalemehhanism Schengeni *acquis'* kohaldamise kontrollimiseks ja tunnistatakse kehtetuks täitevkomitee 16. septembri 1998. aasta otsus, millega luuakse Schengeni hindamis- ja rakendamiskomitee

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

vastastikune usaldus, on vaja konkreetset hindamis- ja järelevalemehhanismi selle kohaldamise kontrollimiseks. Selline mehhanism peaks tuginema komisjoni ja asjaomaste liikmesriikide tihedale koostööle.

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 70,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

- (4) Haagi programmis⁽³⁾ kutsuti komisjoni üles esitama kohe pärast sisepiiridel kontrolli kaotamist ettepanek olemasoleva Schengeni hindamismehhanismi täiendamiseks järelevalemehhanismiga, mis tagab liikmesriikide ekspertide täieliku kaasamise ja sealhulgas nende õiguse teostada etteteatamata kontrollimisi.

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Schengeni ala toimimine ilma piirikontrollita sisepiiridel sõltub sellest, kui tõhusalt ja tulemuslikult liikmesriigid kohaldavad kaasnevaid meetmeid välispiiride, viisapoliitika, Schengeni infosüsteemi, andmekaitse, politseikoostöö, kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö ja uimastipoliitika valdkonnas.

- (5) Stockholmi programmis⁽⁴⁾ leitakse, et Schengeni ala hindamine on jätkuvalt võtmetähtsusega ning et seda tuleks parandada, tugevdades kõnealuses valdkonnas nõukogu määrusega (EÜ) nr 2007/2004⁽⁵⁾ loodud Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri (Frontex) rolli.

- (2) Täitevkomitee 16. septembri 1998. aasta otsusega (SCH/Com-ex (98) 26 def.)⁽²⁾ („16. septembri 1998. aasta otsus“) loodi alaline Schengeni hindamis- ja rakendamiskomitee. Alalisele komiteele anti volitused esmalt teha kindlaks, kas kandidaatriigis on kõik eeltingimused piirikontrolli kaotamiseks sisepiiridel täidetud, ning seejärel tagada, et Schengeni *acquis'*d juba täies mahus rakendavad riigid kohaldavad seda nõuetekohaselt.

- (6) Seepärast tuleks 16. septembri 1998. aasta otsusega loodud hindamismehhanismi muuta ja 16. septembri 1998. aasta otsus kehtetuks tunnistada.

- (3) Selleks et tagada ühtsed kõrged standardid Schengeni *acquis'* kohaldamiseks praktikas ja säilitada sisepiirikontrollita ala moodustavate liikmesriikide vahel sügav

- (7) Varasemate hindamiste raames saadud kogemus näitab vajadust säilitada ühtne hindamismehhanism, mis hõlmab kõiki Schengeni *acquis'* valdkondi, välja arvatud neid, mille puhul konkreetne hindamismehhanism on juba ette nähtud muude liidu õigusaktidega.

⁽¹⁾ Arvamus esitati 12. juunil 2013 (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽²⁾ EÜT L 239, 22.9.2000, lk 138.

⁽³⁾ ELT C 53, 3.3.2005, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT C 115, 4.5.2010, lk 1.

⁽⁵⁾ Nõukogu 26. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2007/2004 Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri asutamise kohta (ELT L 349, 25.11.2004, lk 1).

- (8) Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklile 70 peaksid liikmesriigid koostöös komisjoniga objektiivselt ja erapooletult hindama liidu poliitika rakendamist vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala piires. Selleks et hindamisprotsess oleks asjakohane ja tõhus, peaks see hõlmama asjakohaseid hindamisaruannete järelemeetmeid ning järelevalvet, mille peaks tagama komisjon.
- (9) Lisaks tuleks hindamismehhanismi tõhususe suurendamiseks tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused. Sel eesmärgil tuleks mõned rakendamisvolitused anda komisjonile ja teised nõukogule.
- (10) Komisjonile tuleks anda volitused hindamisi ette valmistada ja neid kavandada ning volitus hindamisaruanded vastu võtta. Mitmeid neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes⁽¹⁾. Kõnealuse määruse artikli 2 lõike 2 punkti b alapunkti iii tingimuste kohaselt kohaldatakse selliste õigusaktide vastuvõtmiseks kontrollimenetlust.
- (11) Liikmesriikide omavahelise usalduse suurendamiseks, nende tegevuse paremaks koordineerimiseks liidu tasandil ning nende vastastikuse surve tugevdamiseks tuleks nõukogule anda rakendamisvolitused võtta vastu soovitusi parandusmeetmete võtmiseks, mille eesmärk on kõrvaldada hindamisaruannetes osutatud mis tahes puudused. Sellised rakendamisvolitused vastavad nõukogule ELi toimimise lepingu artikliga 70 antud erivolitustele liidu poliitika rakendamise vastastikuse hindamise valdkonnas vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala piires. See kajastab asjakohaselt sellele *lex specialis*'e tugineva hindamismehhanismi eesmärki; selles konkreetses valdkonnas ja samaaegselt komisjoni üldise õigusega teostada Euroopa Liidu Kohtu kontrolli all järelevalvet liidu õiguse kohaldamise üle rikkumismenetluste teel on see eesmärk täiendava järelevalve teostamine liidu poliitika praktilise rakendamise tõhususe üle vastastikuse hindamise abil.
- Lisaks aitavad sellised nõukogule antud rakendamisvolitused kaasa Euroopa Ülemkogu soovi realiseerimisele, mida ta väljendas oma 23–24. juuni 2011. aasta järeldustes: et koostööd Schengeni alal tugevdataks veelgi,
- edendades vastastikust usaldust liikmesriikide vahel, ning et liikmesriigid vastutaksid selle tagamise eest, et kõiki Schengeni eeskirju kohaldatakse tõhusalt kooskõlas kokkulepitud ühiste standardite ning aluspõhimõtete ja nõuetega. Sellised rakendamisvolitused aitavad ühtlasi vastavalt nõukogu 8. märtsi 2012. aasta järeldustele parandada Schengeni ala juhtimist ministrite tasandil toimuvate poliitiliste arutelude kaudu, milles käsitletakse Schengeni ala korrektset toimimist, sealhulgas arutelude kaudu olukordades üle, kus hindamisaruannetes on osutatud tõsistele puudustele. Selliseid arutelusid peetakse ELi liikmesriikidest ja Schengeniga assotsieerunud riikidest koosnevas segakomitees selleks, et aidata nõukogul oma pädevuse piires teha otsuseid Schengeni ala tõhusa toimimise tagamiseks. Selliste rakendamisvolituste andmisega nõukogule võetakse samuti asjakohaselt arvesse soovitusi, mis sageli puudutavad riiklikke täidesaatmis- ja jõustamisvolitusi, võimalikku poliitilist tundlikkust.
- (12) Hindamis- ja järelevalvemehhanismi raames tuleks kehtestada läbipaistvad, tõhusad ja selged eeskirjad hindamismeetodite, kohapealseteks kontrollkäikudeks kõrgelt kvalifitseeritud ekspertide kasutamise ja hindamiste tulemusena võetavate järelemeetmete kohta. Meetodika raames tuleks lisaks etteaatatud kohapealsetele kontrollkäikudele ette näha etteaatamata kohapealsed kontrollkäigud, eelkõige piirikontrolli ja viisade valdkonnas.
- (13) Hindamis- ja järelevalvemehhanism peaks hõlmama kõiki Schengeni *acquis*' aspekte. Piiride küsimuses hõlmab hindamis- ja järelevalvemehhanism nii piirikontrolli tõhusust välispiiril kui ka piirikontrolli puudumist sisepiiril.
- (14) Hindamisel ja järelevalve teostamisel tuleks erilist tähelepanu pöörata sellele, kuidas Schengeni *acquis*' kohaldamisel järgitakse põhiõigusi.
- (15) Hindamine peaks tagama, et liikmesriigid kohaldavad Schengeni eeskirju tõhusalt kooskõlas aluspõhimõtete ja nõuetega. Seepärast hõlmab hindamismehhanism kõiki asjakohaseid õigusakte ja operatiivtegevust, mis aitavad kaasa sisepiirikontrollita ala toimimisele.
- (16) Hindamismehhanismi tõhususe ja toimimiskindluse tugevdamiseks tuleks kõikide hindamiste puhul võtta arvesse Schengeni *acquis*' asjakohaseid osi kohaldavate ametiasutuste korrektset toimimist. See suurendab hindamismehhanismi võimet tagada, et liikmesriigid

⁽¹⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

kohaldavad Schengeni eeskirju tõhusalt kooskõlas aluspõhimõtete ja nõuetega, nagu nõuti Euroopa Ülemkogu 23 ja 24. juuni 2011. aasta järeldustes. See on kooskõlas Euroopa Ülemkogu 1–2. märtsi 2012. aasta järeldustes esitatud sooviga, et hindamismehhanism peaks käsitlema Schengeni *acquis'* kohaldamises osalevate institutsioonide nõuetekohast toimimist.

- (17) Frontex peaks toetama hindamismehhanismi rakendamist, eriti välispiiridega seotud riskianalüüsi valdkonnas. Välispiiridel vastavalt vajadusele kohapealsete kontrollkäikude tegemisel peaks hindamismehhanismi raames olema samuti võimalik tugineda Frontexi eksperditeadmistele.
- (18) Muud liidu ametid, asutused ja agentuurid, näiteks nõukogu otsusega 2009/371/JSK⁽¹⁾ loodud Euroopa Politseiamet (Europol) ja nõukogu otsusega 2002/187/JSK⁽²⁾ loodud Eurojust, peaksid asjakohasel juhul toetama hindamismehhanismi rakendamist nende volituste piiresse kuuluvates valdkondades. Nende volituste piiresse kuuluvaid Schengeni *acquis'* valdkondi puudutavate kohapealsete kontrollkäikude tegemisel peaks hindamismehhanismi raames olema samuti vajaduse korral võimalik tugineda liidu ameti, asutuse või agentuuri eksperditeadmistele. Nii tuleks näiteks tugineda Euroopa Andmekaitseinspektorile andmekaitse hindamisel, milles võivad osaleda ka riikide andmekaitseasutused.
- (19) Liikmesriigid ja komisjon peaksid tagama, et kohapealseid kontrollkäike tegevatel ekspertidel on vajalikud kogemused ja nad on saanud sel eesmärgil erikoolituse, muu hulgas põhiõiguste alal. Asjaomased liidu ametid, asutused või agentuurid, nagu Frontex peaksid pakkuma asjakohast koolitust ja liikmesriikidele tuleks olemasolevate liidu rahastamisvahendite ja nende vahendite edasiarendamise kaudu teha kättesaadavaks rahalised vahendid Schengeni *acquis'* hindamise alast erikoolitust hõlmavate algatuste jaoks.
- (20) Pidades silmas Euroopa Parlamendile ja riikide parlamentidele ELi toimimise lepingu artikli 70 viimase lausega antud erilist rolli, mida on seoses riikide parlamentidega rõhutatud Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 12 punktis c, on vaja ette näha, et nõukogu ja komisjon teavitavad Euroopa Parlamenti ja riikide parlamente täielikult hindamise sisust ja tulemustest. Lisaks, kui komisjon esitab ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks, konsulteerib nõukogu vastavalt oma kodukorra

artikli 19 lõike 7 punktile h Euroopa Parlamendiga, et võtta enne lõpliku teksti vastuvõtmist võimalikult suurel määral arvesse tema arvamust.

- (21) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades, et käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis'*l, otsustab Taani kõnealuse protokoll artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast nõukogu poolt otsuse tegemist käesoleva määruse üle, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses.
- (22) Ühendkuningriik osaleb käesolevas määruses ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 19 (Euroopa Liidu raamistikku integreeritud Schengeni *acquis'* kohta) artikli 5 lõike 1 ning nõukogu 29. mai 2000. aasta otsuse 2000/365/EÜ (Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes)⁽³⁾ artikli 8 lõike 2 kohaselt.
- (23) Iirimaa osaleb käesolevas määruses ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 19 (Euroopa Liidu raamistikku integreeritud Schengeni *acquis'* kohta) artikli 5 lõike 1 ning nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsuse 2002/192/EÜ (Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes)⁽⁴⁾ artikli 6 lõike 2 kohaselt.
- (24) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises)⁽⁵⁾ tähenduses, mis kuuluvad nimetatud lepingu teatavaid rakenduseeskirju käsitleva nõukogu otsuse 1999/437/EÜ⁽⁶⁾ artiklis 1 osutatud valdkonda.
- (25) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)⁽⁷⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artiklis 1 osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes otsuse 2008/146/EÜ⁽⁸⁾ artikliga 3.

⁽¹⁾ Nõukogu 6. aprilli 2009. aasta otsus 2009/371/JSK, millega asutatakse Euroopa Politseiamet (Europol) (ELT L 121, 15.5.2009, lk 37).

⁽²⁾ Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/187/JSK, millega moodustatakse Eurojust, et tuua vastavalt nõukogu soovidele vastavalt (EÜT L 63, 6.3.2002, lk 1).

⁽³⁾ EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43.

⁽⁴⁾ EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20.

⁽⁵⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁽⁶⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31.

⁽⁷⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

⁽⁸⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 1.

- (26) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel allkirjutatud protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ⁽¹⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artiklis 1 osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koos toimes otsuse 2011/350/EL ⁽²⁾ artikliga 3.
- (27) Kuna käesoleva määruse jõustumise kuupäeval on hindamist Küprosel 16. septembri 1998. aasta otsusega juba alustatud, ei kohaldata käesolevat määrust Küprose suhtes kuni 1. jaanuarini 2016.
- (28) Kuna Schengeni kehtiva hindamiskorra kohaselt toimunud Bulgaaria ja Rumeenia kontrollimine on vastavalt 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõikele 2 juba lõpule viidud, ei kohaldata nimetatud liikmesriikide suhtes käesoleva määruse artikli 1 lõike b kohast kontrolli.
- (29) Sellegipoolest peaksid kõigi Schengeni *acquis'* osade hindamisel osalema Küprose, Bulgaaria, Rumeenia ja Horvaatia eksperdid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Eesmärk ja reguleerimisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse hindamis- ja järelevalvemehhanism, millel on järgmised eesmärgid:
- a) kontrollida Schengeni *acquis'* kohaldamist liikmesriikides, kus seda kohaldatakse täies mahus, ja samuti liikmesriikides, kus vastavalt asjakohastele ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokollidele kohaldatakse Schengeni *acquis'd* osaliselt;
- b) kontrollida, kas kõikide Schengeni *acquis'* asjaomaste osade kohaldamiseks vajalikud tingimused on täidetud liikmesriikides, mille kohta ei ole tehtud nõukogu otsust, milles on öeldud, et Schengeni *acquis'* sätteid kohaldatakse täies mahus või osaliselt, välja arvatud need liikmesriigid, mille hindamine on käesoleva määruse jõustumise ajaks juba lõpule viidud.
2. Käesoleva artikli lõike 1 punktis b osutatud kontrollimine ei piira artikli 23 teise lõigu kohaldamist liikmesriikide puhul, kus hindamismenetlust on juba alustatud 26. novembril 2013.

⁽¹⁾ ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

⁽²⁾ ELT L 160, 18.6.2011, lk 19.

3. Kõigi Schengeni *acquis'* osade hindamises osalevad sellegipoolest nende liikmesriikide eksperdid, kes vastavalt asjaomasele ühinemisaktile veel ei kohalda Schengeni *acquis'd* täies mahus.

Artikkel 2

Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab „Schengeni *acquis'* ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 19 kohaselt liidu raamistikku integreeritud sätteid ning neil sätetel põhinevaid või nendega muul viisil seotud õigusakte.

Artikkel 3

Ülesanded

1. Liikmesriigid ja komisjon vastutavad ühiselt hindamis- ja järelevalvemehhanismi rakendamise eest vastavalt käesolevale määrusele, Schengeni *acquis'* rakendamises osalevate liidu ametite, asutuste ja agentuuride toetusel.
2. Komisjonil on üldine koordineeriv roll iga-aastaste ja mitmeaastaste hindamisprogrammide koostamisel, küsimustiku ja kontrollkäikude ajakavade koostamisel, kontrollkäikude läbiviimisel ning hindamisaruannete ja soovituste koostamisel. Komisjon tagab samuti hindamisaruannete ja soovituste järelmeetmed ja järelevalve vastavalt artiklile 16.

3. Liikmesriigid ja komisjon teevad hindamise kõikidel etappidel täiel määral koostööd, et täita neile käesoleva määrusega antud ülesandeid.

Artikkel 4

Hindamine

1. Hindamised võivad hõlmata kõiki Schengeni *acquis'* aspekte, sealhulgas seda, kui tõhusalt ja tulemuslikult liikmesriigid kohaldavad kaasnevaid meetmeid välispiiride, viisapoliitika, Schengeni infosüsteemi, andmekaitse, politseikoostöö ja kriminaalasjades tehtava õiguskooostöö valdkonnas ning samuti seoses sisepiirikontrolli puudumisega. Kõikide hindamiste puhul tuleks võtta arvesse käesolevas lõikes esitatud Schengeni *acquis'* asjakohaseid osi kohaldavate ametiasutuste toimimist.
2. Hindamine võib toimuda küsimustiku põhjal ja kohapealse kontrollkäigu teel, mis võib olla etteteatud või etteteatamata. Etteteatud kohapealsetele kontrollkäikudele eelneb küsimustiku saatmine. Konkreetsete liikmesriikide ja/või konkreetsete valdkondade hindamisel võib kohapealseid kontrollkäike ja küsimustikke kasutada vajaduse korral üksteisest eraldi või kombineeritult.
3. Küsimustikke ja kohapealseid kontrollkäike võib täiendada hinnatava liikmesriigi ettekandega valdkonnast, mida hindamine hõlmab.

Artikkel 5

Mitmeaastane hindamisprogramm

1. Viieaastast ajavahemikku hõlmava mitmeaastase hindamisprogrammi kehtestab komisjon, asjakohasel juhul pärast Frontexi ja Europoliga konsulteerimist, mitte hiljem kui kuus kuud enne järgmise viieaastase ajavahemiku algust. Kõnealune rakendusakt võetakse vastu vastavalt artikli 21 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele. Komisjon edastab mitmeaastase hindamisprogrammi Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

2. Iga liikmesriiki hinnatakse mitmeaastase hindamisprogrammiga hõlmatud iga viieaastase ajavahemiku jooksul. Mitmeaastases hindamisprogrammis esitatakse igal aastal hinnatavate liikmesriikide järjekord. Hinnatavate liikmesriikide järjekorra kindlaksmääramisel võetakse arvesse eelmisest hindamisest möödunud aega ja Schengeni *acquis'* erinevate hinnatavate osade vahelist tasakaalu.

3. Mitmeaastast hindamisprogrammi võib vajaduse korral kohandada lõikes 1 osutatud korras.

4. Mitmeaastases hindamisprogrammis võib viidata artikli 6 lõike 1 punktis b osutatud temaatilistele hindamistele.

5. Esimene mitmeaastane hindamisprogramm kehtestatakse hiljemalt 27. maiks 2014. Selle programmi alguskuupäev on 27. november 2014 ja lõppkuupäev on 31. detsember 2019.

Artikkel 6

Iga-aastane hindamisprogramm

1. Komisjon kehtestab iga-aastase hindamisprogrammi hiljemalt hindamist käsitleva aasta 31. oktoobriks, võttes eelkõige arvesse Frontexi artikli 7 kohaselt esitatud riskianalüüsi ja vajaduse korral Europoli või muude liidu ametite, asutuste ja agentuuride poolt eelkõige kooskõlas artikliga 8 esitatud asjakohast teavet.

Iga-aastane hindamisprogramm sisaldab ettepanekuid hinnata järgmist:

- a) Schengeni *acquis'* või selle osade kohaldamine ühes liikmesriigis, mis on kindlaks määratud mitmeaastases hindamisprogrammis, ja
- b) asjakohasel juhul Schengeni *acquis'* konkreetsete osade kohaldamine mitmes liikmesriigis (st temaatiline hindamine).

2. Komisjon kehtestab rakendusaktidega iga-aastase hindamisprogrammi esimese osa, esitades sealhulgas kohapealsete kontrollkäikude esialgse ajakava. Selles osas loetletakse liikmesriigid, keda mitmeaastase hindamisprogrammi kohaselt hinnatakse järgmisel aastal, hinnatavad valdkonnad ja kohapealsed kontrollkäigud. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 21 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele. Komisjon edastab iga-aastase hindamisprogrammi Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

3. Komisjon koostab ja võtab vastu iga-aastase hindamisprogrammi teise osa. Selles osas loetletakse järgmisel aastal korraldatavad etteatamata kohapealsed kontrollkäigud. Seda loetakse konfidentsiaalseks ning seda ei edastata.

4. Iga-aastast hindamisprogrammi võib vajaduse korral kohandada kooskõlas lõigetega 2 ja 3.

5. Esimene iga-aastane hindamisprogramm kehtestatakse hiljemalt 27. maiks 2014. Selle programmi alguskuupäev on 27. november 2014 ja lõppkuupäev on 31. detsember 2014.

Artikkel 7

Frontexi riskianalüüs

1. Iga aasta 31. augustiks esitab Frontex oma volituste kohaselt komisjonile ja liikmesriikidele riskianalüüsi. Sellises riskianalüüsis võetakse muu hulgas arvesse ebaseaduslikku sisserännet ja olulisi muutusi välispiiridega seotud töökeskkonnas, ning see sisaldab soovitusi järgmisel aastal korraldatavate hindamiste prioriteetide kohta. Soovitustes osutatakse konkreetsetele välispiiride lõikudele ja piiripunktile, mida hinnatakse mitmeaastase hindamisprogrammi kohaselt järgmisel aastal. Komisjon edastab riskianalüüsi viivitamata Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

2. Iga aasta 31. augustiks esitab Frontex komisjonile eraldi riskianalüüsi, mis erineb lõikes 1 osutatust ning mis sisaldab soovitusi hindamisprioriteetide kohta järgmisel aastal etteatamata kohapealsete kontrollkäikudena teostatavate hindamiste jaoks, olenemata igal aastal hinnatavate liikmesriikide järjekorrast, nagu see on mitmeaastases hindamisprogrammis ette nähtud artikli 5 lõike 2 kohaselt. Soovitused võivad puudutada mis tahes piirkonda või konkreetset ala ning sisaldavad vähemalt kümne konkreetse välispiiride lõigu ja kümne konkreetse piiripunkti loetelu. Komisjon võib igal ajal nõuda, et Frontex esitaks talle riskianalüüsi, milles antakse soovitusid etteatamata kohapealsete kontrollkäikudena teostatavate hindamiste kohta.

3. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud Frontexi koostatavad riskianalüüsid esitatakse komisjonile esimest korda hiljemalt 27. veebruarist 2014.

Artikkel 8

Muude liidu ametite, asutuste ja agentuuride kui Frontexi riskianalüüs

Komisjon palub asjakohasel juhul muudelt Schengeni *acquis'* rakendamises osalevatelt liidu ametitelt, asutustelt ja agentuuridelt kui Frontex riskianalüüsi koostamist, mida võib kasutada iga-aastase hindamisprogrammi ettevalmistamisel, sealhulgas riskianalüüsi korrupsiooni ja organiseeritud kuritegevuse kohta, kuna need võivad õõnestada Schengeni *acquis'* kohaldamist liikmesriikide poolt.

Artikkel 9

Küsimustik

1. Tihedas koostöös liikmesriikidega kehtestab komisjon rakendusaktidega tüüp küsimustiku ja ajakohastab seda. Tüüp küsimustiku kavandi osas võib konsulteerida Frontexi ja Europoliga. Tüüp küsimustik hõlmab asjaomaseid õigusakte, ühiselt kokku lepitud soovitusi ja eelkõige Schengeni kataloogides esitatud parimaid tavasid, Schengeni *acquis'* rakendamiseks kasutatavaid korralduslikke ja tehnilisi vahendeid ning kättesaadavaid statistilisi andmeid iga hinnatava valdkonna kohta. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 21 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele.

2. Komisjon saadab iga aasta 1. juuliks tüüp küsimustiku järgmisel aastal hinnatavatele liikmesriikidele. Liikmesriigid esitavad küsimustiku vastused komisjonile kaheksa nädala jooksul alates küsimustiku saamisest. Komisjon teeb vastused teistele liikmesriikidele kättesaadavaks ja Euroopa Parlamendile teatavaks. Üksikjuhtumipõhiselt ja vastavalt Euroopa Parlamendi ja komisjoni suhetes kohaldatavatele eeskirjadele teeb komisjon Euroopa Parlamendi nõudmisel ja eelkõige tulenevalt juhtumi tõsidusest Euroopa Parlamendile teatavaks ka konkreetse vastuse sisu.

Artikkel 10

Kohapealse kontrollkäigu eest vastutav rühm

1. Kohapealsete kontrollkäikude eest vastutav rühm („kohapealset kontrollkäiku tegev rühm”) koosneb liikmesriikide määratud ekspertidest ja komisjoni esindajatest.

2. Komisjon palub liikmesriikidel määrata eksperdid, kellel on võimalik osaleda asjakohastes kohapealsetes kontrollkäikudes, märkides nende pädevusvaldkonna.

Etteteatatud kohapealsete kontrollkäikude puhul palub komisjon hiljemalt kolm enne kohapealse kontrollkäigu algust liikmesriikidel määrata eksperdid. Liikmesriigid määravad eksperdid kahe nädala jooksul alates kõnealuse palve saamisest.

Etteteatamata kohapealsete kontrollkäikude puhul palub komisjon hiljemalt kaks nädalat enne kohapealse kontrollkäigu algust liikmesriikidel määrata eksperdid. Liikmesriigid määravad eksperdid 72 tunni jooksul alates kõnealuse palve saamisest.

3. Kohapealses kontrollkäigus osaleb kuni kaks komisjoni esindajat. Etteteatatud kohapealses kontrollkäigus osaleb kuni kaheksa ja etteteatamata kohapealses kontrollkäigus kuni kuus liikmesriigi eksperti.

Kui liikmesriikide määratud ekspertide arv on suurem kui esimeses lõigus nimetatud asjaomane maksimaalne arv, määrab komisjon pärast asjaomase liikmesriigiga konsulteerimist rühma liikmed geograafilise tasakaalu ja ekspertide pädevuse põhjal.

4. Liikmesriikide eksperdid ei tohi osaleda hindamissioonis, mis hõlmab kohapealset kontrollkäiku liikmesriiki, kus nad töötavad.

5. Komisjon võib paluda Frontexil, Europolil või teistel liidu ametitel, asutustel või agentuuridel, kes osalevad Schengeni *acquis'* rakendamises, määrata esindaja, kes osaleb kohapealses kontrollkäigus vaatljana tema volituste piiresse kuuluvas valdkonnas.

6. Kohapealset kontrollkäiku tegeva rühma juhteksperdid on komisjoni esindaja ja liikmesriigi ekspert, kelle kõnealuse rühma liikmed nimetavad ühiselt niipea, kui rühm on moodustatud. Juhteksperdid nimetatakse aegsasti enne artikli 13 lõikes 2 osutatud üksikasjaliku programmi koostamist.

Artikkel 11

Küsimustiku abil läbiviidava hindamise eest vastutav rühm

1. Kui küsimustikku kasutatakse eraldi, st sellele ei järgne kohapealset kontrollkäiku, nagu on osutatud artikli 4 lõikes 2, koosneb küsimustikule antud vastuste hindamise eest vastutav rühm („küsimustiku rühm”) liikmesriikide ekspertidest ja komisjoni esindajatest.

2. Küsimustiku saatmisel hinnatavale liikmesriigile palub komisjon liikmesriigil määrata eksperdid, kellel on võimalik osaleda hindamises, märkides nende pädevusvaldkonna. Liikmesriigid määravad eksperdid kahe nädala jooksul alates kõnealuse palve saamisest. Eksperdid määratakse artikli 10 lõigetes 3 ja 4 sätestatud korras.

Artikkel 12

Eksperdid

Hindamises osalevatel ekspertidel on asjakohane kvalifikatsioon, sealhulgas põhjalikud teoreetilised teadmised ja praktilised kogemused hindamismehhanismiga hõlmatud valdkondades, põhjalikud teadmised hindamispõhimõtetest, -korrast ja -meetoditest ning nad on võimelised ühises keeles tõhusalt suhtlema. Selleks tagavad liikmesriigid ja komisjon koostöös asjakohaste liidu ametite, asutuste või agentuuridega, et eksperdid saavad asjakohase koolituse, muu hulgas põhiõiguste austamise alal.

Artikkel 13

Kohapealse kontrollkäigu korraldamine

1. Kohapealset kontrollkäiku tegev rühm teeb kõik vajalikud ettevalmistused, et tagada kohapealse kontrollkäigu tõhusus, täpsus ja sidusus.

2. Etteteatatud kohapealse kontrollkäigu üksikasjaliku programmi koostab komisjon tihedas koostöös asjaomase liikmesriigi juhteksperptidega. Liikmesriike teavitatakse üksikasjalikust programmist. Etteteatamata kohapealse kontrollkäigu üksikasjaliku programmi koostab komisjon.

Asjaomase liikmesriigiga konsulteeritakse ja teda teavitatakse ajakavast ja üksikasjalikust programmist:

- a) vähemalt kuus nädalat enne etteteatatud kohapealse kontrollkäigu toimumist;
- b) vähemalt 24 tundi enne etteteatamata kohapealse kontrollkäigu toimumist.

Etteteatamata kohapealsed kontrollkäigud sisepiiridele toimuvad asjaomast liikmesriiki (asjaomaseid liikmesriike) eelnevalt teavitamata. Selliste kontrollkäikude praktilist korda käsitlevad üldsuunised koostab komisjon tihedas koostöös liikmesriikidega.

3. Igal kohapealset kontrollkäiku tegeva rühma liikmel on kaasas tõend, millega lubatakse teha kohapealset kontrollkäiku kooskõlas käesoleva määrusega.

4. Hinnatav liikmesriik tagab, et kohapealset kontrollkäiku tegev rühm saab täita oma volitusi hinnatavate valdkondade tegevuse kontrollimisel. Liikmesriik tagab eelkõige, et

kohapealset kontrollkäiku tegev rühm saab vahetult pöörduda asjaomaste isikute poole ning et rühmal on juurdepääs igasse piirkonda ning igale hoonetele ja dokumendile, mis on hindamise seisukohast vajalik.

5. Hinnatav liikmesriik abistab kõigi talle õigusaktidega antud volituste piires kohapealset kontrollkäiku tegevat rühma selle ülesannete täitmisel.

6. Etteteatatud kohapealse kontrollkäigu puhul teatab komisjon hinnatavale liikmesriigile ette kohapealset kontrollkäiku tegevasse rühma kuuluvate ekspertide nimed. Kõnealune liikmesriik määrab kohapealse kontrollkäigu praktiliseks korraldamiseks kontaktasutuse.

7. Komisjon ja liikmesriigid teevad kohapealset kontrollkäiku tegevas rühmas osalevate ekspertide jaoks vajalikud reisikorraldused hinnatava(te)sse liikmesriiki(desse) ning sealt tagasi. Kohapealsetel kontrollkäikudel osalevate ekspertide reisi- ja majutuskulud hüvitab komisjon.

Hinnatav liikmesriik vastutab (hinnatavad liikmesriigid vastutavad) majutuse ja kohapealse transpordi korraldamise eest. Etteteatamata kohapealsete kontrollkäikude puhul aitab komisjon korraldada ekspertide majutuse.

Artikkel 14

Hindamisaruanne

1. Pärast iga hindamist koostatakse hindamisaruanne. Hindamisaruanne tugineb kohapealse kontrollkäigu tulemustele ja/või küsimustiku vastustele. Kohapealse kontrollkäigu hindamisaruande koostab kohapealset kontrollkäiku tegev rühm kontrollkäigu ajal.

Liikmesriikide eksperdid ja komisjoni esindajad kannavad üldist vastutust hindamisaruande koostamise ning selle tervikluse ja kvaliteedi tagamise eest. Erimeelsuse korral püüab vastavalt kohapealset kontrollkäiku tegev rühm või küsimustiku rühm saavutada kompromissi.

2. Hindamisaruandes esitatakse asjakohaste kvalitatiivsete, kvantitatiivsete, tegevuslike, halduslike ja korralduslike aspektide analüüs ning loetletakse hindamise ajal tuvastatud puudused.

3. Hindamisaruande igale aspektile antakse üks järgmistest hinnangutest:

- a) nõuetele vastav;
- b) nõuetele vastav, aga vajab täiustamist;
- c) nõuetele mittevastav.

4. Komisjon esitab hindamisaruande kavandi hinnatavale liikmesriigile kuue nädala jooksul alates kohapealsest kontrollkäigust või küsimustikule vastuse saamisest. Hinnatav liikmesriik esitab oma selgitused hindamisaruande kavandi kohta kahe nädala jooksul. Hinnatava liikmesriigi taotlusel peetakse aruande koostamise koosolek. Hindamisaruande kavandis võidakse kajastada hinnatava liikmesriigi selgitusi.

5. Komisjon edastab hindamisaruande kavandi ja hinnatava liikmesriigi märkused liikmesriikidele, kellel palutakse esitada märkusi küsimustikule antud vastuse, hindamisaruande kavandi ja hinnatava liikmesriigi selgituste kohta.

Seejärel võtab komisjon – vajaduse korral pärast hindamisaruande kavandi asjakohast muutmist – hindamisaruande rakendusaktiga vastu. Kõnealune rakendusakt võetakse vastu vastavalt artikli 21 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele. Komisjon edastab hindamisaruande Euroopa Parlamendile.

Artikkel 15

Soovitused

1. Hindamisaruande koostamisel ning selles hindamisaruandes sisalduvate tulemuste ja hinnangute põhjal koostavad liikmesriikide eksperdid ja komisjoni esindajad soovitused mis tahes hindamise ajal tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks võetavate parandusmeetmete kohta ning esitavad nende rakendamise prioriteetid, samuti esitatakse asjakohasel juhul heade tavade näited.

2. Komisjon esitab nõukogule ettepaneku võtta vastu lõikes 1 osutatud soovitused.

3. Nõukogu võtab vastu lõikes 1 osutatud soovitused vastu ning edastab need Euroopa Parlamendile ja riikide parlamentidele.

Artikkel 16

Järelemeetmed ja järelevalve

1. Hinnatav liikmesriik esitab kolme kuu jooksul alates artiklis 15 nimetatud soovituste vastuvõtmisest komisjonile ja nõukogule tegevuskava hindamisaruandes tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks. Kui soovitustes jõutakse järeldusele, et hinnatav liikmesriik on tõsiselt eiranud oma kohustusi, esitab kõnealune liikmesriik tegevuskava ühe kuu jooksul soovituste vastuvõtmisest. Komisjon edastab selle tegevuskava Euroopa Parlamendile.

2. Pärast vastavalt kohapealset kontrollkäiku tegeva rühma või küsimustiku rühmaga konsulteerimist esitab komisjon ühe kuu jooksul pärast hinnatava liikmesriigi tegevuskava kättesaamist oma hinnangu tegevuskava asjakohasuse kohta. Teistel liikmesriikidel palutakse esitada tegevuskava kohta oma tähelepanekuid.

3. Hinnatav liikmesriik annab komisjonile aru tegevuskava rakendamise kohta kuue kuu jooksul alates soovitude vastuvõtmisest ning seejärel jätkab aruandmist iga kolme kuu järel, kuni tegevuskava on täielikult rakendatud.

4. Olenemata kuuekuulisest perioodist, mis on ette nähtud lõikes 3 osutatud tegevuskava rakendamist käsitleva aruande esitamiseks, peab hinnatav liikmesriik juhul, kui soovitudes jõutakse järeldusele, et ta on tõsiselt eiranud oma kohustusi, esitama aruande tegevuskava rakendamise kohta kolme kuu jooksul alates soovitude vastuvõtmisest.

5. Olenevalt tuvastatud puuduste tõsidusest ja nende kõrvaldamiseks võetud meetmetest võib komisjon kavandada etteteatatud kohapealseid korduskontrollkäike tegevuskava rakendamise kontrollimiseks. Komisjon kutsub korduskontrollkäigus osalema vähemalt neli kohapealse kontrollkäigus osalenud eksperti. Komisjon võib kutsuda osalema vaatlejaid. Komisjon koostab korduskontrollkäigu programmi. Hinnatavat liikmesriiki teavitatakse programmist vähemalt üks kuu enne korduskontrollkäigu toimumist. Komisjon võib näha ette ka etteteatamata kohapealsete korduskontrollkäikude korraldamist.

6. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu regulaarselt tegevuskavade või käesolevas artiklis osutatud täiustamismeetmete rakendamisest.

7. Kui kohapealset kontrollkäigul tuvastatakse tõsine puudus, mis kujutab endast tõsist ohtu avalikule korrale või sisejulgeolekule sisepiirikontrollita alal, teavitab komisjon sellest omal algatusel või Euroopa Parlamendi või liikmesriigi taotlusel võimalikult kiiresti Euroopa Parlamenti ja nõukogu.

8. Kui on leitud, et liikmesriik vastab nõuetele, ent kooskõlas artikli 14 lõike 3 punktiga b on soovitustes osutatud edasiste võimalike täiustuste tegemisele, esitab hinnatav liikmesriik komisjonile oma hinnangu selliste täiustuste võimaliku rakendamise kohta kuue kuu jooksul alates soovituste vastuvõtmisest.

*Artikkel 17***Tundlik teave**

Kohapealset kontrollkäiku tegeva rühma ja küsimustiku rühma liikmed peavad konfidentsiaalseks kogu teavet, mida nad saavad oma ülesannete täitmisel. Pärast kohapealseid kontrollkäike koostatud hindamisaruannetele antakse kooskõlas kohaldatavate julgeolekueeskirjadega salastatuse aste EU RESTRICTED / RESTREINT UE. Salastatus ei takista teabe avalikustamist Euroopa Parlamendile. Käesoleva määruse kohaselt Euroopa Parlamendile edastatava teabe ja dokumentide puhul järgitakse Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel kohaldatavatele salastatud teabe edastamise ja käitlemise eeskirju. Pärast asjaomase liikmesriigiga konsulteerimist otsustab komisjon, missuguse osa hindamisaruandest võib avalikustada.

*Artikkel 18***Ühendkuningriigi ja Iirimaa osalemise tingimused**

1. Ühendkuningriigi ja Iirimaa eksperdid osalevad üksnes selle Schengeni *acquis'* osaga seotud hindamises, milles neil liikmesriikidel on lubatud osaleda.

2. Artikli 4 lõikes 1 kirjeldatud hindamised hõlmavad üksnes selle Schengeni *acquis'* osa tõhusat ja tulemuslikku kohaldamist Ühendkuningriigi ja Iirimaa poolt, milles neil liikmesriikidel on lubatud osaleda.

3. Ühendkuningriik ja Iirimaa osalevad üksnes selle Schengeni *acquis'* osaga seotud soovitude artikli 15 lõike 3 kohases vastuvõtmises nõukogu poolt, milles neil liikmesriikidel on lubatud osaleda.

*Artikkel 19***Riikide parlamentide teavitamine**

Komisjon teavitab riikide parlamente käesoleva määruse kohaselt korraldatud hindamise sisust ja tulemustest.

*Artikkel 20***Aruandmine Euroopa Parlamendile ja nõukogule**

Komisjon esitab igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse kohaselt korraldatud hindamisi käsitleva põhjaliku aruande. Aruanne avaldatakse ja see sisaldab teavet eelmisel aastal tehtud hindamiste kohta, iga hindamise järeldusi

ja teavet puuduste kõrvaldamise olukorra kohta. Komisjon edastab selle aruande riikide parlamentidele.

*Artikkel 21***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5. Kui komitee arvamust ei esita, siis komisjon rakendusakti eelnõu vastu ei võta ning kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

*Artikkel 22***Läbivaatamine**

Komisjon vaatab läbi käesoleva määruse toimimise ja esitab aruande nõukogule kuue kuu jooksul alates kõikide artikli 5 lõikes 5 osutatud esimese mitmeaastase hindamisprogrammiga hõlmatud hindamisaruannete vastuvõtmisest. Läbivaatamine hõlmab kõiki käesoleva määruse elemente, sealhulgas mehhanismi raames õigusaktide vastuvõtmise menetluste toimimist. Komisjon edastab aruande Euroopa Parlamendile.

*Artikkel 23***Üleminekusätted ja kehtetuks tunnistamine**

Ilma et see piiraks käesoleva artikli teise ja kolmanda lõigu kohaldamist, tunnistatakse 16. septembri 1998. aasta otsus kehtetuks alates 26. novembrist 2013.

Esimeses lõigus osutatud otsuse I osa kohaldatakse jätkuvalt kuni 1. jaanuarini 2016 liikmesriikide hindamismenetluste suhtes, mis on juba alanud 26. novembril 2013.

Esimeses lõigus osutatud otsuse II osa kohaldatakse jätkuvalt kuni 27. novembrini 2014 liikmesriikide hindamismenetluste suhtes, mis on juba alanud 26. novembril 2013.

*Artikkel 24***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja aluslepingute kohaselt liikmesriikides vahetult kohaldatav.

Luxembourg, 7. oktoober 2013

Nõukogu nimel

eesistuja

J. BERNATONIS

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni avaldus

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon tunnevad heameelt järgmiste määruste vastuvõtmise üle: määrus, millega muudetakse Schengeni piirieskirju, et sätestada ühiseeskirjad sisepiiridel piirikontrolli ajutise taaskehtestamise kohta erandjuhtudel, ja määrus, millega kehtestatakse hindamis- ja järelevalvemehhanism Schengeni *acquis'* kohaldamise kontrollimiseks. Nad leiavad, et need uued mehhanismid on sobivaks vastuks Euroopa Ülemkogu poolt 24. juuni 2011. aasta järelustes esitatud üleskutsese edendada koostööd ja vastastikust usaldust Schengeni ruumi kuuluvate liikmesriikide vahel ning luua tõhus ja usaldusväärne seire- ja hindamissüsteem, et tagada ühiseeskirjade jõustamine ning ELi õigustikul põhinevate kriteeriumide tugevdamine, kohandamine ja laiendamine. Samas tuletas Euroopa Ülemkogu meelde, et Euroopa välispiire tuleb tõhusalt ja sidusalt hallata, tuginedes ühisele vastutusele, solidaarsusele ja tihedamale praktilisele koostööle.

Parlament, nõukogu ja komisjon märgivad, et Schengeni piirieskirjade muutmine tõhustab liidu tasandil koordineerimist ja koostööd, sätestades ühelt poolt kriteeriumid igasuguseks piirikontrollide taaskehtestamiseks liikmesriikide poolt ning teiselt poolt ELi mehhanismi sellistele tõeliselt kriitilistele olukordadele reageerimiseks, kus sisepiirikontrollita ala üldine toimimine on ohustatud.

Nad rõhutavad, et uus hindamissüsteem on ELi mehhanism, mis katab kõiki Schengeni *acquis'* aspekte ning milles osalevad liikmesriikide, komisjoni ja asjaomaste ELi ametite eksperdid.

Nad on kokku leppinud, et kõik selle hindamissüsteemi muutmist käsitlevad edaspidised komisjoni ettepanekud esitatakse konsulteerimiseks Euroopa Parlamendile, et võtta enne lõpliku teksti vastuvõtmist võimalikult suurel määral arvesse tema arvamust.

EUR-Lexi (<http://new.eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET